

*JAARVERSLAG
2018*

Bestuursverslag

3	Kerncijfers
4	Ondernemingsprofiel
6	Strategie
7	Personalia
8	Bericht van de Raad van Commissarissen
10	Verslag van de Raad van Bestuur
14	Ontwikkelingen – Financieel
16	Ontwikkelingen – Activiteiten
18	Risicomanagement
20	Medewerkers en organisatie
22	TABS Holland en het milieu

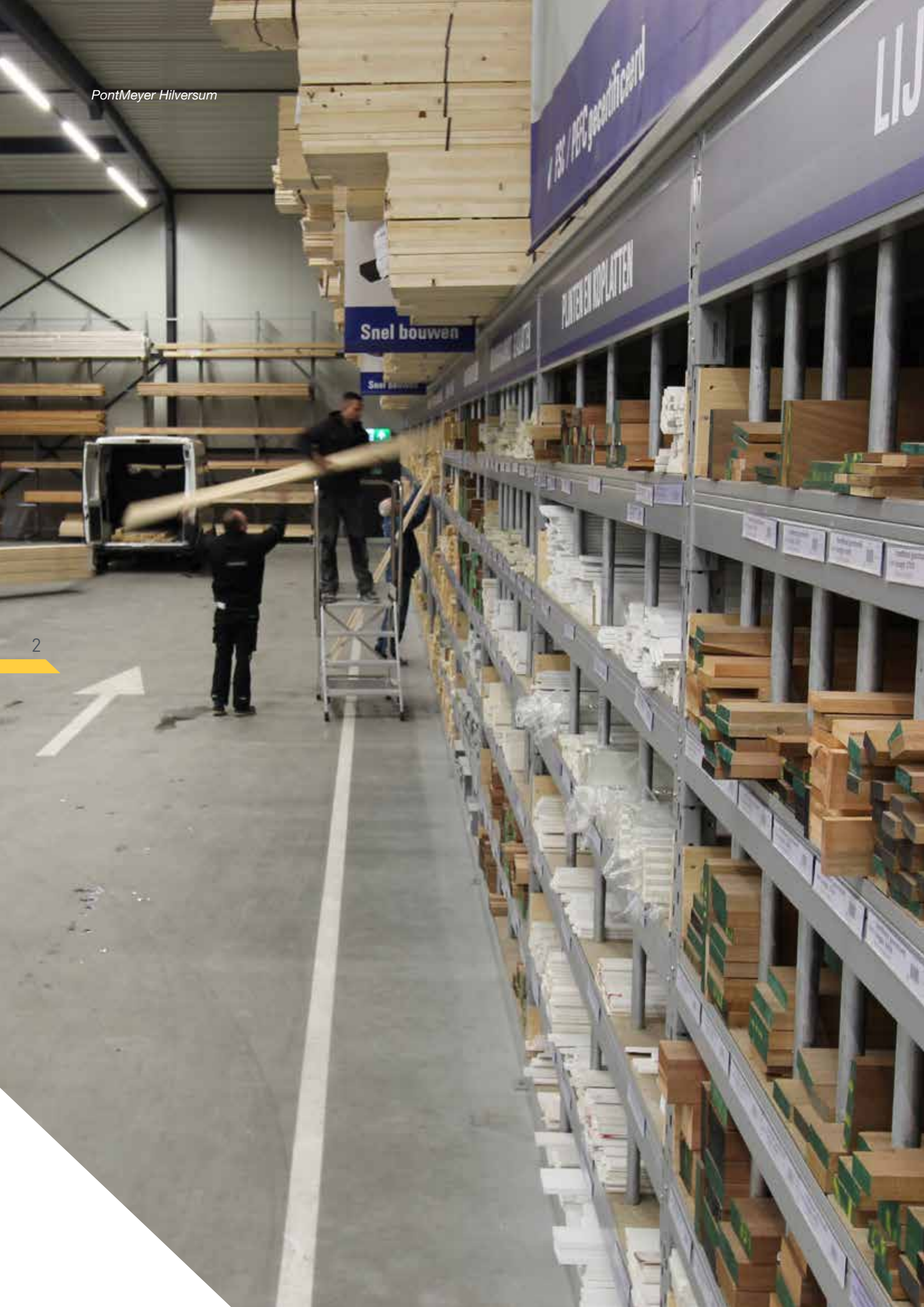
Jaarrekening

24	Geconsolideerde balans
25	Geconsolideerde winst-en-verliesrekening
26	Geconsolideerd kasstroomoverzicht
27	Toelichting op de geconsolideerde jaarrekening
29	Grondslagen voor waardering van activa en passiva
33	Grondslagen voor bepaling resultaat
34	Toelichting op de geconsolideerde balans
41	Toelichting op de geconsolideerde winst-en-verliesrekening
44	Vennootschappelijke balans
45	Vennootschappelijke winst-en-verliesrekening
46	Toelichting op de vennootschappelijke balans en winst-en-verliesrekening
49	Lijst van kapitaalbelangen

Overige gegevens

50	Statutaire bepaling inzake winstbestemming
51	Controleverklaring van de onafhankelijke accountant
53	Tien jaar Timber and Building Supplies Holland N.V.
55	Onze bedrijven

KERNCIJFERS (GECONSOLIDEERD)

Resultaten (x € mln.)	2018	2017
Netto-omzet	719,9	675,1
Bruto-omzetresultaat	205,7	193,0
Netto-omzetresultaat	45,7	46,4
Nettoresultaat	32,7	34,1
Netto-omzetresultaat exclusief bijzondere posten	49,5	43,5
Kasstroom (x € mln.)		
Kasstroom (gedefinieerd als nettoresultaat plus afschrijvingen)	38,8	40,5
Investerings immateriële vaste activa	2,4	0,5
Investerings materiële vaste activa	12,1	11,6
Afschrijvingen immateriële vaste activa	-0,8	-0,6
Afschrijvingen materiële vaste activa	-5,3	-5,8
Balans (x € mln.)		
Eigen vermogen	154,1	133,5
Balanstotaal	368,5	354,1
Netto geïnvesteerd vermogen (activa exclusief liquide middelen, financiële vaste activa en immateriële vaste activa verminderd met niet-rentedragende kortlopende schulden)	261,7	257,7
Ratio's		
Bruto-omzetresultaat in % van de netto-omzet	28,6%	28,6%
Netto-omzetresultaat in % van de netto-omzet	6,4%	6,9%
Rendement op geïnvesteerd vermogen (netto-omzetresultaat / netto geïnvesteerd vermogen)	17,5%	18,0%
Solvabiliteit (eigen vermogen / balanstotaal)	41,8%	37,7%
Rentedekking (netto-omzetresultaat / rentelasten en soortgelijke kosten)	37,2	42,7
Kerngegevens per gewoon aandeel (x € 1,-)		
Dividend	1,76	1,76
Resultaat per aandeel (nettoresultaat / gemiddeld aantal uitstaande aandelen)	4,83	5,03
Overige kerngegevens		
Aantal uitstaande aandelen *	6.768.303	6.768.303
Gemiddeld aantal uitstaande aandelen *	6.768.303	6.768.303
Aantal medewerkers (fte's) ultimo jaar	1.508	1.465
* Onder aftrek van inkoop van eigen aandelen		

ONDERNEMINGSPROFIEL

ACTIVITEITEN

Timber and Building Supplies Holland N.V. (TABS Holland) is een vooraanstaande leverancier van hout en bouwmaterialen op de Nederlandse markt van nieuwbouw, renovatie en onderhoud. Dankzij de klantgerichte benadering, het complete assortiment en de hoge servicegraad is TABS Holland dé partner voor bouwend Nederland.

TABS Holland N.V. is in 2015 ontstaan na de overname door PontMeyer N.V. van 100% van de aandelen van Deli Building Supplies B.V. van N.V. Deli Maatschappij. De activiteiten van PontMeyer en Deli Building Supplies zijn ondergebracht in een gezamenlijke entiteit met de naam TABS Holland.

De activiteiten van TABS Holland bestaan uit 9 verschillende bedrijven:

- de landelijke hout- en bouwmaterialenhandels PontMeyer met 48 vestigingen en Koninklijke Jongeneel met 43 vestigingen;
- en de importeurs/groothandels Heuvelman Hout (twee vestigingen), RET Bouwproducten, Hillegersbergsche Gevelproducten (HgPro), Centrop Houtimport, Trima, Houthandel Van Dam en Astrimex (vier vestigingen).

DE HANDELSBEDRIJVEN: HOUT, PLAAT EN BOUWMATERIALEN

De PontMeyer formule is uitgebreid. One-stop-shopping biedt concrete voordelen: alles voor de bouw onder één dak. Bovendien betekent het drive-in model groot gemak en tijdwinst. PontMeyer wil zo de voorkeursleverancier zijn van kleine en grote bouwers, voor industriële afnemers en onderhoudsdiensten. Het vestigingsnetwerk bestrijkt heel Nederland en is in 2018 uitgebreid met een nieuwe vestiging, in Eindhoven – de Hurk.

Jongeneel is distributeur van hout en bouwmaterialen. Het assortiment hout en plaat is breed en is aangevuld met relevante bouwmaterialen. Jongeneel biedt haar klanten 43 over het hele land verspreide vestigingen, allemaal voorzien van het drive-in model. Jongeneel levert aan de aannemerij, timmerbedrijven en overige bouw. Hier is ook de bouwwinkel op afgestemd.

DE GROOTHANDELSBEDRIJVEN: HOUT- EN PLAATIMPORT

De groothandelsbedrijven Centrop Houtimport, Heuvelman Hout, Trima, RET Bouwproducten en Houthandel Van Dam,

Astrimex is gespecialiseerd in plafonds en wanden en levert aan professionele montagebedrijven en de handel. Astrimex heeft in 2018 twee nieuwe vestigingen geopend: één in Eindhoven op de locatie van Jongeneel Eindhoven en één in Olen in België.

MAATSCHAPPELIJK VERANTWOORD ONDERNEMEN

Onderscheidend en duurzaam bouwen met verantwoorde materialen staat hoog in het vaandel. TABS Holland werkt volgens expliciete milieugedragregels en betreft meer dan 90% van haar hout en plaatmateriaal uit FSC®- of PEFC™-gecertificeerd bos. Dat het bedrijf maatschappelijk verantwoord onderneemt, is vastgelegd in het Green Policy Program.

TABS Holland verhandelt en stimuleert het gebruik van houtproducten uit bossen die verantwoord beheerd worden en gecertificeerd zijn.

OMVANG ONDERNEMING

TABS Holland heeft 102 vestigingen verspreid over Nederland en één in België en telt ongeveer 1.700 medewerkers. Het bedrijf behaalde in 2018 een jaaromzet van € 720 miljoen.

De aandelen van TABS Holland worden verhandeld op NPX, buiten een officiële notering.

importeren hout en plaatmateriaal direct vanuit Europa, de Verenigde Staten, Zuid-Amerika, Canada, Afrika en het Verre Oosten. Naaldhoutgroothandel Centrop Houtimport levert aan de handel en de industrie. De Twee Gebroeders valt onder Centrop Houtimport. Dit is een houtbewerkingsbedrijf met moderne zaag- en schaaflijnen, waarop snel en efficiënt wordt geproduceerd. Heuvelman Hout is gespecialiseerd in hout, plaat, dak, gevel en bouwstoffen, en beschikt over een industriële bewerkingsafdeling, die in 2017 en 2018 is uitgebreid en gemoderniseerd. De twee vestigingen leveren met name aan industrie, maar ook aan aannemerij, handel en doe-het-zelf. Trima is gespecialiseerd in plaatmateriaal en levert o.a. aan de handel, verpakkingindustrie en carrosseriebouw. RET Bouwproducten levert plaatmateriaal, (af)bouwproducten en decoratieve bouwproducten aan de handel, chaletbouw, unit- en systeembouw, vloerenproducenten en interieurbouw. De Hillegersbergsche Gevelproducten levert gevelproducten aan de handel en gevelbouwers. Houthandel Van Dam is gespecialiseerd in hardhout en beschikt over een moderne houtbewerkingsafdeling. Van Dam levert o.a. aan de industrie en voert eigen, duurzame merken als Fraké Noir®.

STRATEGIE

TABS Holland is de meest toonaangevende leverancier van hout en bouwmaterialen voor heel bouwend Nederland. De afzonderlijke bedrijven opereren zelfstandig, concurreren en hebben stuk voor stuk hun plaats in de markt bewezen. Door samen te werken op gebieden als inkoop, IT en logistiek kunnen de bedrijven nog sterker worden. Leveranciers spelen hierbij een belangrijke rol. Met een sterke positionering van de bedrijven genieten vooral de klanten de voordelen van brede assortimenten, uitstekende service en topmedewerkers. De doelstelling is dat de loyaliteit van de klanten als gevolg van de in 2015 tot stand gekomen samenvoeging van de bedrijven wordt verstevigd en nieuwe klanten worden aangetrokken.

Kwaliteit is leidend. Het bedrijf bouwt energiek verder aan ontwikkeling van het netwerk van vestigingen. De A-merken spreken zowel grote, landelijke klanten als lokaal opererende, kleinschalige aannemers en ZZP-ers aan. De one-stop-shopping concepten bieden de klant een breed pakket hout en plaatmateriaal, bouwmaterialen en shopartikelen. In combinatie met drive-in levert dit de klant echt tijdswinst op. De medewerkers van onze bedrijven hebben kennis van zaken en zijn klantvriendelijk. Hierbij sluiten de websites aan die

informatie makkelijk toegankelijk maken. De functionaliteit van de webshops en de assortimenten die online kunnen worden besteld zijn in 2018 verder uitgebreid, de webshop van PontMeyer is volledig vernieuwd. De groothandels importeren een breed pakket naaldhout, hardhout en plaatmateriaal. De logistieke service is door de distributiecentra goed afgestemd op de behoeften van de uiteenlopende doelgroepen. De hoogwaardige houtbewerkingsafdelingen ondersteunen het serviceconcept. Niet alleen de kwaliteit van het product telt, maar ook het gemak van de toepassing. De trend van monteren (prefab) in plaats van maken op de bouwplaats zet door. In de markt staan de bedrijven van TABS Holland bekend om hun kennis, betrouwbaarheid, brede assortiment en verantwoordelijkheid voor mens en milieu.

Daarnaast investeert TABS Holland in haar medewerkers door middel van training en opleiding. Nieuwe medewerkers worden via een onboarding-app welkom geheten in het bedrijf. Zo wil TABS Holland ook op de arbeidsmarkt onderscheidend zijn.

Kort samengevat, de strategie van TABS Holland is vooroplopen in de markt door het continu:

- Aantrekkelijker maken van de formules
- Vergroten van de klantgerichtheid
- Verhogen van de service
- Vergroten van de kennis van de medewerkers
- Verbeteren van de efficiëntie
- Zorgen voor een optimale prijs-kwaliteit verhouding
- Strak beheren van het werkkapitaal
- Verantwoord investeren
- Maatschappelijk verantwoord en duurzaam ondernemen

De TABS Holland bedrijven willen de verwachtingen van de klant overtreffen.

PERSONALIA

Raad van Commissarissen

L.J. Haverkamp (1947)

T. Jensma (1947)

A.L.M. Nelissen (1948), voorzitter * / **

J.L.M. Van Meerbeeck (1964) *

W.F. Zetteler (1945) **

Raad van Bestuur

A.J. Schouten (1954) ***

R.A.C. Olsthoorn (1967)

* Lid Audit Commissie, voorzitter J.L.M. Van Meerbeeck

** Lid Remuneratie Commissie, voorzitter A.L.M. Nelissen

*** Tot 1 januari 2019

BERICHT VAN DE RAAD VAN COMMISSARISSEN

JAARREKENING 2018

De door de Raad van Bestuur opgemaakte jaarrekening 2018 is aan de Raad van Commissarissen voorgelegd. De jaarrekening is gecontroleerd door PricewaterhouseCoopers Accountants N.V. en voorzien van een goedkeurende controleverklaring, welke is opgenomen op pagina 51.

De jaarrekening en het accountantsverslag zijn door de Audit Commissie van de Raad van Commissarissen in aanwezigheid van de Raad van Bestuur met de externe accountant besproken, waarna deze zoals gewoonlijk ook in aanwezigheid van de externe accountant in de voltallige Raad van Commissarissen zijn behandeld.

De Raad van Commissarissen beveelt de aandeelhouders aan deze jaarrekening vast te stellen en dividend uit te keren overeenkomstig het voorstel van de Raad van Bestuur.

SAMENSTELLING VAN DE RAAD VAN COMMISSARISSEN EN DE RAAD VAN BESTUUR

De samenstelling van de Raad van Commissarissen is in 2018 ongewijzigd, hetzelfde geldt voor de samenstelling van de Raad van Bestuur. Krachtens het rooster zijn de heren T. Jensma, J.L.M. Van Meerbeeck en W.F. Zetteler op 14 mei 2018 afgetreden als commissaris van de vennootschap. Overeenkomstig het voorstel van de Raad van Commissarissen zijn zij vervolgens tijdens de Algemene Vergadering van Aandeelhouders herbenoemd.

In goed overleg met de Raad van Commissarissen heeft de bestuursvoorzitter, de heer A.J. Schouten, besloten om per

1 januari 2019 wegens pensionering af te treden als voorzitter van de Raad van Bestuur van TABS Holland. De heer Schouten is ruim 10 jaar voorzitter geweest van de Raad van Bestuur.

Onder leiding van de heer A.J. Schouten nam de PontMeyer holding in 2015 de Deli Building Supplies-bedrijven over, waaronder Jongeneel, Heuvelman Hout, RET Bouwproducten en Astrimex, waaruit de holding Timber and Building Supplies Holland ontstond, afgekort TABS Holland.

Door de juiste maatregelen te treffen voor de PontMeyer bedrijven, vóór, tijdens en na de crisis, genoemde overname te realiseren en vervolgens veranderingen door te voeren als de commerciële kanteling van de Jongeneel organisatie en verregaande samenwerking in de backoffice, is TABS Holland uitgegroeid tot een vooraanstaand leverancier van hout en bouwmaterialen op de Nederlandse markt. De TABS Holland bedrijven staan bekend als financieel sterke, betrouwbare, stabiele en milieubewuste partners, voor heel bouwend Nederland. Hiervoor zijn we de heer Schouten zeer dankbaar.

De Raad van Commissarissen heeft besloten om de heer R.A.C. Olsthoorn, lid van de Raad van Bestuur, per 1 januari 2019 te benoemen tot voorzitter van de Raad van Bestuur. De heer Olsthoorn is in 2009 in dienst getreden bij de toenmalige PontMeyer holding en bekleedde tot zijn benoeming tot voorzitter de functie van Chief Financial Officer. Sinds 1 januari 2019 heeft TABS Holland diens gevolg een eenhoofdige Raad van Bestuur, die wordt gevormd door de heer Olsthoorn.

Noch de samenstelling van de Raad van Commissarissen, noch die van de Raad van Bestuur voldoet aan het streefpercentage van minimaal 30% vrouwen. Reden hiervoor is enerzijds dat beide organen al enige tijd in de huidige samenstelling functioneren en anderzijds dat bij de herbenoemingen de afweging van andere selectiecriteria dan dit streefpercentage, de doorslag hebben gegeven. Bij toekomstige benoemingen zal het genoemde streefpercentage opnieuw meegenomen worden naast de andere selectiecriteria.

TABS HOLLAND IN 2018

Het jaar 2018 werd gekenmerkt door een verder aantrekkende vraag in de markt. In 2018 is verder gewerkt aan het optimaliseren van de inrichting van de nieuwe organisatie, aan het stroomlijnen van processen en het implementeren van SAP binnen de Deli Building Supplies (DBS) bedrijven. Bij al deze projecten is het belangrijk dat de focus van het bedrijf op de klant gericht blijft, hetgeen goed gelukt is.

Over het gehele jaar is er sprake geweest van groei in de volle breedte van de markt. Deze volumetoename brengt onvermijdelijk ook hogere kosten met zich mee, maar het netto-omzetresultaat exclusief bijzondere posten van TABS Holland is ten opzichte van 2017 wel opnieuw verbeterd.

In 2018 is wederom veel aandacht besteed aan de commerciële organisatie en het verder verbeteren van het aanbod aan klanten, waaronder het optimaliseren van de commerciële organisatie van Jongeneel gericht op een directer contact met de klant. Daarnaast is aandacht besteed aan het verder verhogen van de kwaliteit en efficiëntie van de bedrijfsprocessen. Zo is bij logistiek een start gemaakt met digitaal orderverzamenen. Maar ook onderwerpen als de grootschalige investering in zonnepanelen en de consequenties van de invoering van de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) zijn uitgebreid besproken.

Wij hechten eraan onze dank uit te spreken naar de organisatie voor de belangrijke verbeteringen die intern zijn doorgevoerd in combinatie met het verder verbeteren van de resultaten. Dit is alleen mogelijk door de klanten goed te bedienen.

OVERZICHT VAN DE VERGADERINGEN EN COMMISSIES

In 2018 heeft de Raad van Commissarissen vijf maal met de Raad van Bestuur vergaderd, waarvan één vergadering geheel was gewijd aan de strategie van de onderneming.

De Raad is zoals gebruikelijk regelmatig schriftelijk op de hoogte gehouden van de gang van zaken in de vennootschap. In voorkomende gevallen heeft de voorzitter van de Raad van Commissarissen met de twee leden van de Raad van Bestuur informeel overleg gehad. Tevens heeft een lid van de Raad van Commissarissen regelmatig contact met de voorzitter van

de Raad van Bestuur over commerciële aangelegenheden en bezoekt hij vestigingen met hem.

In de vergaderingen met de Raad van Bestuur werd onder meer aandacht besteed aan de operationele gang van zaken, de financiële resultaten en prognoses, de te volgen strategie van de onderneming, belangrijke projecten, de financiering, de samenstelling en kwaliteit van het management, het budget en het jaarverslag.

Verder is de Raad van Commissarissen zelf in vergadering bijeen geweest, waarbij samenstelling en het eigen functioneren van de Raad en dat van de Raad van Bestuur aan de orde zijn geweest. De voorzitter heeft met de Ondernemingsraden een vergadering gehouden.

De op voordracht van de Ondernemingsraad benoemde leden van de Raad van Commissarissen hebben een vergadering gehouden met de Ondernemingsraden. Deze vergadering is door de deelnemers als positief ervaren gezien de open en constructieve sfeer waarin de aan de orde zijnde onderwerpen zijn behandeld.

De Audit Commissie van de Raad van Commissarissen is volgens een daartoe vastgesteld schema vier maal bijeen geweest. Aan de orde kwamen onder meer de financiële structuur van de vennootschap, de financiering, bedrijfsrisico's, fiscale onderwerpen, de managementletter en de jaarrekening. Het accountantsverslag is met PwC doorgenomen en besproken.

De Remuneratie Commissie heeft in 2018 voorstellen gedaan aan de Raad van Commissarissen over de vaste en variabele beloning van de Raad van Bestuur.

CORPORATE GOVERNANCE

Hoewel TABS Holland een vennootschap is waarvan de aandelen worden verhandeld via de incurante markt (NPEX) buiten een officiële notering en als zodanig niet aan de bepalingen van Corporate Governance Code behoeft te voldoen, hecht zij belang aan goede corporate governance. TABS Holland hanteert de inhoud van de code dan ook als leidraad voor haar corporate governance beleid waarbij zeggenschap van de aandeelhouders en openheid naar alle stakeholders centraal staan.

Tenslotte wil de Raad van Commissarissen haar waardering uitspreken voor de bijzondere inzet van de Raad van Bestuur, management en medewerkers om het bedrijf verder te optimaliseren en voor het succesvol incorporeren van de DBS bedrijven, waardoor de resultaten sterk zijn verbeterd.

Zaandam, 20 maart 2019

De Raad van Commissarissen

VERSLAG VAN DE RAAD VAN BESTUUR

De Nederlandse economie groeide in het jaar 2018 met ongeveer 2,6%, harder dan de gemiddelde groei in de eurozone. De groei was lager dan voorzien, onder meer door een onverwachte krimp van de investeringen. Daarnaast nam de overheidsconsumptie nauwelijks toe. De particuliere consumptie steeg wel, evenals de woninginvesteringen en de uitvoer. Tegenover deze stijging stond ook een stijging van de invoer waardoor de bijdrage aan de bbp-groei nihil was. De economie van het Verenigd Koninkrijk is verder verzwakt door aanhoudende onzekerheid over de Brexit.

De bouwsector groeide in 2018 gestaag verder, het productievolume nam met 6,5% toe, de bouw van woningen en bedrijfsgebouwen, maar ook grond-, weg- en waterbouw liepen hierbij voorop. De nieuwbouw van woningen en bedrijfsgebouwen steeg sterk met 9%, terwijl ook bij renovatie sprake was van een solide toename (4% bij woningen en 5% bij bedrijfsgebouwen). De woningmarkt bleef desondanks krap en de prijzen stegen wederom flink. Op de markt was er voldoende vraag om een nog hogere groei te realiseren, maar de toenemende personeelstekorten, de stijgende materiaalkosten en tarieven van onderaannemers en de oplopende levertijden van bouw-

materialen, zetten een rem op de groei van de bouw. Ook vergunningverlening loopt niet gelijk met de behoefte. Herstel en verbouw profiteerde met een plus van 5% van de dynamiek op de woningmarkt met veel verhuizingen en transformaties van bedrijfsgebouwen naar woningen, bovendien was er relatief meer activiteit van corporaties in de bestaande voorraad en extra investeringen in duurzaamheid. De utiliteitsbouw steeg minder met 3,5% evenals de infra die niet verder kwam dan 1,5%. De werkgelegenheid nam fors toe in de sector. Toch was het tekort aan arbeidskrachten ook dit jaar een beperkende factor voor de groei, dit naast een gebrek aan goede bouwterreinen. De komende jaren zijn 55.000 nieuwe arbeidskrachten nodig in de uitvoerende bouw, terwijl de instroom na de crisisjaren slechts geleidelijk op gang komt. Efficiency wordt dan ook steeds belangrijker. Dit leidt meer dan voorheen tot behoefte bij aannemers aan partners met een uitgebreid assortiment en goede service met o.a. logistiek, het spreekt vanzelf dat TABS Holland graag in deze behoefte voorziet.

De groei van de totale bouwproductie vakt in 2019 iets af, maar blijft met 5% nog steeds krachtig doorgroeien volgens de meest recente rapportage van het Economisch Instituut voor de Bouw.

De groei van de woningbouw en de utiliteitsbouw vlakkt af, terwijl die van grond-, weg- en waterbouw aan kracht wint.

Nieuwbouw van woningen neemt volgens diezelfde rapportage in 2019 met 5,5% toe. Ook eisen ten aanzien van gasloos bouwen en hogere energieprestaties leiden tot hogere bouwvolumes. Herstel en verbouw vlakkt in 2019 af tot 2% doordat investeringen van corporaties en transformaties van bedrijfsgebouwen naar woningen afnemen, maar extra investeringen door particulieren in de verduurzaming van bestaande woningen kan nog wel een bescheiden groei opleveren. Ook in utiliteitsbouw vlakkt de productiegroei af. Met een totale groei van 5,5% is nog wel steeds sprake van een krachtige ontwikkeling. De sterkste groei wordt gerealiseerd in de nieuwbouw, in 2019 met 8%. De totale grond-, weg- en waterbouwproductie neemt in 2019 met 7,5% toe. Het nog altijd goede economisch klimaat biedt opdrachtgevers meer ruimte voor extra uitgaven in de infrastructuur. Op middellange termijn (2021-2023) vlakkt de groei van de totale bouwproductie naar verwachting geleidelijk verder af, naar gemiddeld 2,5% per jaar. De nieuwbouwproductie van woningen komt in 2023 weer boven het niveau uit van voor de crisis. Een belangrijke bijdrage aan de groei wordt geleverd door verduurzamingsinvesteringen. Om de klimaatafspraken voor 2030 te kunnen realiseren zijn extra investeringen in de

periode 2021-2023 noodzakelijk. (Economisch Instituut voor de Bouw, januari 2019).

In september 2015 nam PontMeyer N.V. de aandelen van Deli Building Supplies B.V. over en kwam het nieuwe bedrijf Timber and Building Supplies Holland N.V. (TABS Holland) tot stand. De strategie is het zelfstandig voortzetten van de bedrijven en samenwerken in de backoffice. De bedrijfsnamen zijn gehandhaafd en de bedrijven blijven concurreren in de markten waarin zij opereren.

De samenwerking in de backoffice is tot stand gekomen. De afdelingen Financiën, Credit Control, Human Resource Management, Facilitaire diensten en Informatie en Communicatie Technologie zijn in 2018 samengevoegd, nadat dit eerder al was gebeurd bij Centrale Inkoop Naaldhout, Hardhout, Plaat en Bouwmaterialen.

De verkoop- en inkoopmarkten bepaalden voor een groot deel de omzet- en resultaatontwikkeling van TABS Holland. De netto-omzet steeg in 2018 tot € 720 miljoen (2017: € 675 miljoen) en het netto-omzetresultaat exclusief bijzondere posten tot € 49,5 miljoen (2017: € 43,5 miljoen). Het netto resultaat was € 32,7 miljoen (2017: € 34,1 miljoen).

De schade die de TABS Holland bedrijven leden door faillissementen was wederom klein, net als vorig jaar. De omzetstijging van de bedrijven is globaal gelijk aan de markt. Het aantal fte nam toe van 1.465 naar 1.508, bij veel bedrijven was sprake van een lichte stijging. De operationele kosten (exclusief bijzondere posten) stegen met 4,5%, vooral door het toegenomen volume. De bankschuld is verder afgebouwd. Door de stijgende markt, synergievoordelen en grip op kosten boekte TABS Holland in 2018 een tevredenstellend operationeel- en nettoresultaat.

De PontMeyer Handelsbedrijven richtten zich onveranderd op de complete levering voor de bouw. Het assortiment is verder uitgebreid met bouw- en technische materialen. Begin 2018 is de nieuwe vestiging op de bestaande locatie in Hilversum geopend, evenals de extra vestiging in de groei regio Eindhoven. De nieuwbouw in Hilversum ging gepaard met uitbreiding van de PontMeyer formule, door de inzet van een service-eiland met o.a. zaagmogelijkheden, uitbreiding van het ijzerwarenassortiment en de invoering van zelfscanning. Daarnaast zijn in 2018 verschillende bestaande vestigingen omgebouwd waardoor het assortiment flink kon worden uitgebreid, met als doel de klant nog beter te bedienen. De webshop van PontMeyer is compleet vernieuwd, waardoor de capaciteit en de mogelijkheden voor verdere ontwikkeling flink zijn toegenomen.

Bij Jongeneel is het in 2017 gestarte klantgerichtheidsproject Welkom in 2018 verder uitgerold. Service met een glimlach is het devies. Daarnaast is Jongeneel Services gestart. Dit helpt klanten om beter en makkelijker te bouwen, met services als bouwlogistiek, ketensamenwerking, duurzaamheid, kennisdeling en digitale samenwerking. Onder digitale samenwerking valt ook BIM (Bouw Informatie Model). Jongeneel helpt als eerste groothandel klanten met BIM. Dit doet Jongeneel door 3D-modellen van klanten uit te lezen, hieruit relevante materiaalstaten te maken en daarmee maatwerk aan klanten te bieden. Bovendien biedt Jongeneel een virtuele bibliotheek aan. Deze stap is innovatief en brengt Jongeneel vooraan in het bouwproces aan tafel bij de klant.

Ook bij Jongeneel zijn vestigingen aangepakt om nog beter aan de wens van de klanten te voldoen, zo werden Arnhem, Eindhoven, Utrecht - Houten Hart, Oss en Tiel significant verbouwd. In Terneuzen werd begin 2018 een compleet nieuwe vestiging en distributiecentrum op een nieuwe locatie geopend. Eind 2018 is besloten om de vestiging in Den Helder te sluiten. Dit zal in de loop van 2019 plaatsvinden. De activiteiten van deze vestiging worden zoveel mogelijk voortgezet door de in de omgeving gelegen Jongeneel- en PontMeyer vestigingen.

Ook de groothandels hebben kunnen profiteren van de groei van hun klanten uit handel en industrie. Astrimex heeft een nieuwe vestiging geopend in Eindhoven als shop-in-shop in een bestaande Jongeneel vestiging. Daarnaast is begin 2018 een vestiging geopend in Olen, België. Op deze manier kunnen de bestaande Belgische klanten beter bediend worden en kan het marktaandeel in België worden vergroot.

In 2017 en 2018 is flink geïnvesteerd in de machinale van Heuvelman. De nieuwe machines creëerden niet alleen meer mogelijkheden en capaciteit, maar zorgden ook voor meer kwaliteit en een toegenomen efficiëntie. In 2018 volgde een investering in de machinale van De Twee Gebroeders.

De plaatverwerkende units de Platerij en Trespont hebben meer geproduceerd dan vorig jaar.

TABS Holland heeft een duidelijke strategie: zelfstandig opererende bedrijven en samenwerken in de backoffice. In alle onderdelen gebruik maken van de beste systemen en de best practice om zo de klant maximale service te bieden. Steeds aanpassen aan de markt is het devies door vergroting van aantrekkelijkheid van de formule, verbetering van de

klantgerichtheid, kostenmaatregelen, strak werkkapitaal-beheer en een verantwoord investeringsniveau.

Arbo en Veiligheid stond ook in 2018 hoog op de agenda. In 2018 is een Arbobeleidsplan en een Arboreglement ingevoerd, daarnaast zijn bij verschillende bedrijfsonderdelen risico-inventarisaties en -evaluaties uitgevoerd, inclusief bijpassende actieplannen. Er zijn Arbo taskforces voor de uitvoering van de plannen. Bedrijfsmiddelen worden periodiek gekeurd. Het aantal bedrijfshulpverleners is op orde en er zijn tal van trainingen gegeven. Er wordt onveranderd gestreefd naar steeds een stap beter.

We bedanken onze leveranciers en andere stakeholders voor hun bijdrage. Voor 2019 streven we gezamenlijk naar een nog beter totaalpakket voor onze klanten, waardoor ook zij zo goed mogelijk kunnen inspelen op de groei in de bouwsector.

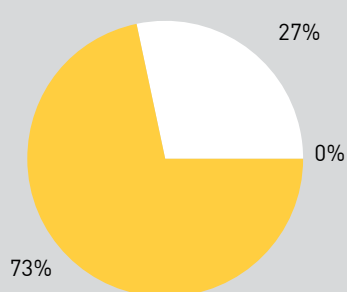
Onze mensen van de TABS Holland bedrijven hebben hard gewerkt aan een resultaat waar we trots op kunnen zijn. Zij staan onze klanten met raad en daad terzijde waardoor deze graag met ons zaken doen. De Raad van Bestuur bedankt hen hiervoor hartelijk.

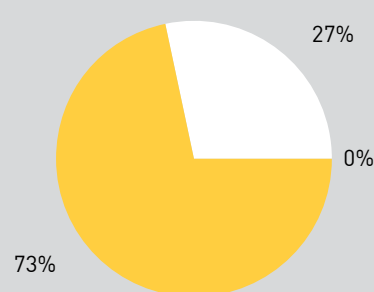
ONTWIKKELINGEN - FINANCIËEL

Omzet per business unit (€ mln)	% afwijking t.o.v. 2017		
	2018	2017	
Handelsbedrijven	523,0	490,8	6,6%
Groothandels	196,5	182,2	7,8%
Houtindustrie	0,5	2,1	-76,8%
Totaal	719,9	675,1	6,6%

% aandeel in netto-omzet 2018

% aandeel in netto-omzet 2017

Handelsbedrijven
Groothandels
Houtindustrie

OMZET

De netto-omzet is ten opzichte van vorig jaar toegenomen met 6,6% tot € 719,9 miljoen (2017: € 675,1 miljoen). Deze toename is voornamelijk te danken aan groei van de markt.

BRUTO-OMZETRESULTAAT

Het bruto-omzetresultaat als percentage van de netto-omzet is met 28,6% gelijk aan vorig jaar.

KOSTEN

De operationele kosten exclusief bijzondere posten zijn met 4,5% toegenomen ten opzichte van vorig jaar. Deze stijging van € 149,5 miljoen naar € 156,2 miljoen is voornamelijk veroorzaakt door het toegenomen volume.

NETTO-OMZETRESULTAAT

Het netto-omzetresultaat is ten opzichte van vorig jaar afgenomen van € 46,4 miljoen tot € 45,7 miljoen. De afname van het netto-omzetresultaat wordt verklaard door een bijzondere bate van 2017, waarvan in 2018 geen sprake is.

NETTORESULTAAT

Het nettoresultaat is afgenomen van € 34,1 miljoen tot € 32,7 miljoen.

EIGEN VERMOGEN

Het eigen vermogen is met 15% toegenomen van € 133,5 miljoen tot € 154,1 miljoen. Deze toename is voornamelijk het gevolg van het nettoresultaat over 2018.

KASSTROOM EN INVESTERINGEN

De kasstroom uit operationele activiteiten nam af van € 36,5 miljoen tot € 35,0 miljoen. De stijging van de voorraden in combinatie met de stijging van de betaalde winstbelasting is hiervan de belangrijkste oorzaak. De uitgaande kasstroom uit investeringsactiviteiten bedroeg € 9,9 miljoen voornamelijk als gevolg van investeringen in materiële vaste activa.

FINANCIERING

Per saldo bedraagt de kasstroom uit operationele en investeringsactiviteiten € 25,1 miljoen positief. Hiermee is de schuldpositie bij de banken verder afgebouwd. Maximaal kan TABS Holland bij de banken € 152 miljoen aan faciliteit opnemen. Het werkelijk opgenomen bedrag op 31 december 2018 bedroeg € 56 miljoen.

INVESTERINGEN

In 2018 is een bedrag van € 14,6 miljoen geïnvesteerd, waarvan het grootste deel is besteed aan materiële vaste

activa, waaronder het verbeteren van de afhaalvestigingen van Jongeneel en de PontMeyer handelsbedrijven. De herontwikkeling van de Jongeneel vestiging Houten Hart in Utrecht en de PontMeyer vestiging in Hilversum en de nieuwe vestiging PontMeyer Eindhoven - de Hurk waren daarvan de voornaamste. Ook is geïnvesteerd in de productiefaciliteiten van Heuvelman en vormt de implementatie van SAP binnen de voormalige DBS bedrijven een belangrijke investering.

DIVIDEND

In 2018 is € 11,9 miljoen aan dividend uitbetaald (2017: € 5,7 miljoen).

ONDERZOEK EN ONTWIKKELING

TABS Holland is op diverse gebieden actief als het gaat om ontwikkeling, dit betreft zowel productontwikkeling als ontwikkeling van de bedrijven waarmee TABS Holland actief is in de markt. Deze ontwikkelingen vormen een continu proces met als doel om onze klanten steeds beter te bedienen. Hierbij wordt niet alleen gekeken naar het aanbod via de traditionele kanalen, maar ook via nieuwe kanalen, zoals online. In 2018 is op al deze gebieden vooruitgang geboekt.

VERWACHTE GANG VAN ZAKEN

Omdat de vooruitzichten voor de markten waarin TABS Holland opereert positief zijn, zijn we ook positief gestemd over de ontwikkeling van de resultaten voor 2019. TABS Holland zal zich ook het komende jaar blijven aanpassen aan de marktomstandigheden door vergroting van de aantrekkelijkheid van de formules, verbetering van de service, kostenmaatregelen, strak werkkapitaalbeheer en een verantwoord investeringsniveau.

ONTWIKKELINGEN - ACTIVITEITEN

Business unit Handelsbedrijven	2018	2017
Omzet (€ mln)	523,0	490,8
Aantal fte's	1.054	997
Aantal vestigingen	91	90

De handelsbedrijven realiseerden in het boekjaar een omzet van € 523,0 miljoen (2017: € 490,8 miljoen), een stijging van 6,6% ten opzichte van vorig jaar. Deze toename is voornamelijk toe te schrijven aan een stijging van het volume in de markt. Het kostenniveau lag mede door dit toegenomen volume boven het niveau van 2017. Het netto-omzetresultaat lag boven het niveau van vorig jaar. Het aantal vestigingen is toegenomen door de opening van de nieuwe PontMeyer vestiging Eindhoven - de Hurk.

Business unit Groothandels	2018	2017
Omzet (€ mln)	196,5	182,2
Aantal fte's	312	305
Aantal vestigingen	11	9

De groothandels realiseerden in het boekjaar een omzet van € 196,5 miljoen (2017: € 182,2 miljoen), een stijging van 7,8% ten opzichte van vorig jaar. Deze toename is voornamelijk toe te schrijven aan een stijging van het volume in de markt. Het kostenniveau lag boven het niveau van 2017. Het netto-omzetresultaat lag boven het niveau van vorig jaar. Het aantal vestigingen is toegenomen doordat Astrimex twee nieuwe vestigingen heeft geopend, één in Eindhoven op de locatie van Jongeneel Eindhoven en één in Olen in België.

Business unit Houtindustrie	2018	2017
Omzet (€ mln)	0,5	2,1
Aantal fte's	0	19
Aantal vestigingen	0	1

De activiteiten van Houtindustrie Opmeer zijn per 1 maart 2018 verkocht.

6

7

DAGLICHT

DAKROLLEN

GOLFPLATEN

DAKISOLATIE

METALSTUD PROFIELEN

BRANDWERENDE PLATEN

GIPSVEZELPLATEN

MEUBELPANELEN

BOUWSTOFFEN

HOUT COMPOSIT

DE BIGGERBAG

AFVALOPNAME DE AFVAL IN HET

150

RISICOMANAGEMENT

Als het gaat om de bedrijfsvoering van TABS Holland, dan zijn er meerdere soorten risico's te onderkennen. Het afgelopen jaar is een zogenaamde risicomatrix opgesteld. In deze matrix is op een gedetailleerde manier en vanuit diverse invalshoeken een inventarisatie gemaakt van bedrijfsrisico's. Deze risico's zijn vervolgens beoordeeld op de aspecten: kans van optreden en impact van het risico. Vervolgens is per risico vastgesteld welke mitigerende maatregel(en) genomen kunnen worden. Risicomanagement is een vast onderdeel van het strategisch planningsproces. De risicobereidheid van TABS Holland varieert per risicocategorie en is nihil tot gematigd. Ten aanzien van Compliance is de risicobereidheid nihil.

De risico's zijn gegroepeerd in de volgende categorieën:

- A. (Significante) wijziging van vraag van klanten
- B. Nieuwkomers/disruptieve aanbieders op de markt (concurrenten)
- C. Compliance issues (wet- en regelgeving, aansprakelijkheid)
- D. IT infrastructuur en beveiliging
- E. Cycliciteit van de markt (terugval van de vraag)
- F. Operationele risico's

Deze categorieën zijn als volgt in te delen in termen van kans en impact:

		Kans			
		Zeer klein	Klein	Groot	Zeer groot
Impact	Zeer ernstig				
	Ernstig	C	B, D		E
	Aanzienlijk		A		
	Gering		F		

A. (SIGNIFICANTE) WIJZIGING VAN VRAAG VAN KLANTEN

Het risico

Het bestaansrecht van TABS Holland en haar bedrijven ligt in het invullen van de vraag van klanten. Wanneer de vraag van klanten wijzigt en TABS Holland hier niet, te laat of onvolledig op reageert, bestaat de kans dat omzet en daarmee inkomsten verloren gaan. Daarbij beperkt onze relatief hoge cost-base die voor een aanzienlijk deel uit vaste kosten bestaat de flexibiliteit om niet-voorziene wijzigingen van klantvraag op te vangen. Een van de risico's zou kunnen zijn dat klanten massaal van offline naar online kopen overstappen of dat het afhalen van goederen bij een afhaalcentrum wordt vervangen door laten bezorgen.

Beheersing

Dit risico wordt gemitigeerd door kort op de markt te zitten en op die manier goed in contact met onze klanten te blijven en op de hoogte te blijven van huidige en toekomstige wensen van klanten. Daarnaast wordt continu gewerkt aan de aantrekkelijkheid van onze formules. Tenslotte verruimt TABS Holland structureel haar klantenbasis, waardoor de afhankelijkheid van een individuele doelgroep afneemt.

B. NIEUWKOMERS/DISRUPTIEVE AANBIEDERS OP DE MARKT (concurrenten)

Het risico

Onze markt is relatief traditioneel. De kans dat een nieuwkomer zich aandient op de markt die het totaal anders gaat doen is klein, maar niet ondenkbeeldig. Als in onze branche een disruptor verschijnt, zou dat significante impact op (de omzet van) bestaande aanbieders kunnen hebben.

Beheersing

Dit risico wordt gemitigeerd door enerzijds het bestaande steeds beter te doen en daarmee de kans te verkleinen dat we links worden ingehaald. Anderzijds moeten we continu nadenken over de vraag hoe we het (online) aanbod aan klanten kunnen verbeteren (zie ook risico A) en daarmee wellicht zelf de nieuwe disruptor worden.

C. COMPLIANCE ISSUES (wet- en regelgeving, aansprakelijkheid)

Het risico

Op onze bedrijfsactiviteiten zijn veel uiteenlopende wetten en regels van toepassing. Daarnaast bestaat het risico van aansprakelijkheid, bijvoorbeeld op het niet voldoen van geleverde producten of diensten aan hetgeen voor de toepassing door de klant gevraagd of benodigd was. Behalve de financiële consequenties vormt ook reputatieschade en onjuiste financiële verslaggeving een mogelijk risico.

Beheersing

Compliance is geïntegreerd in onze bedrijfsvoering, met vastgestelde protocollen, gedragsregels, rapportagestructuren en functionarissen gericht op Compliance zoals een Compliance Officer, Functionaris Gegevensbescherming en een interne audit afdeling. Periodieke rapportage aan de Raad van Commissarissen vormt hier onderdeel van. Periodiek laten we onszelf informeren over relevante wetswijzigingen en auditen we onszelf of laten een externe partij een audit uitvoeren om zeker te stellen dat we compliant zijn. Kern van onze aanpak ligt in transparantie voor betrokkenen, structureel goed borgen van processen en daarmee risico's zoveel mogelijk beper-

ken. Een duidelijke meldingsplicht, een strak sanctiebeleid en een consequente opvolging van alle vermoedens van fraude of aantoonbare gevallen van fraude zijn eveneens onderdeel van onze aanpak. Daarnaast heeft TABS Holland een aansprakelijkheidsverzekering afgesloten.

Ter beheersing van het risico van onjuiste financiële verslaggeving heeft TABS Holland een maandelijkse planning & control cyclus, wordt het jaarverslag voorgelegd aan de Raad van Commissarissen en wordt het jaarverslag gecontroleerd door PricewaterhouseCoopers Accountants N.V.

D. IT INFRASTRUCTUUR EN BEVEILIGING

Het risico

Onze bedrijfsvoering is in toenemende mate afhankelijk van geautomatiseerde toepassingen. Deze afhankelijkheid zal bovendien in de toekomst alleen nog maar toenemen. Ondanks verregaande beveiligingsmaatregelen maakt dit ons kwetsbaar, met negatieve consequenties voor bedrijfsvoering en/of reputatie.

Beheersing

TABS Holland heeft een eigen IT afdeling die dagelijks bezig is met beleid en procedures ten aanzien van risico's rond IT infrastructuur en beveiliging. Daarnaast worden deze risico's gemitigeerd door over drie assen te werken: bewustwording, technische oplossingen en een calamiteitenplan. Met een calamiteitenplan worden consequenties van een calamiteit beperkt. Omdat de mens soms de zwakste schakel vormt bij beveiliging is er frequent aandacht voor bewustwording.

E. CYCLICITEIT VAN DE MARKT (terugval van de vraag)

Het risico

De markt waarin de TABS Holland bedrijven actief zijn heeft historisch gezien te maken met cycliciteit. Periodes van toenemende en afnemende vraag wisselen elkaar historisch gezien permanent af. De enige variabelen hierin zijn de duur

van een hoogconjunctuur dan wel een laagconjunctuur en de hoogte van de piek dan wel de diepte van het dal.

Beheersing

Dit risico ligt buiten de directe invloedssfeer van TABS Holland, hetgeen niet wil zeggen dat wij er niets tegen kunnen doen. Om te beginnen hebben we door de diversiteit van bedrijven en daarmee de breedte van de klantenbasis al de nodige mitigerende maatregelen in huis. Het moment waarop een laagconjunctuur voelbaar wordt, ligt ook typisch voor een groothandel net iets anders dan voor een handelsbedrijf. Daarnaast proberen we kosten flexibel te houden waar dat kan en zinvol is. Tenslotte is het doorpakken op benodigde aanpassingen, wanneer een laagconjunctuur zich aandient, essentieel. Door strak werkkapitaalbeheer is het goed mogelijk om in een laagconjunctuur een positieve kasstroom te genereren.

F. OPERATIONELE RISICO'S

Het risico

TABS Holland kent diverse risico's van meer operationele aard: onverwachte bedrijfsonderbrekingen bijvoorbeeld door brand of andere calamiteiten, financiële risico's als gevolg van kredietverlening aan klanten, valutarisico, renterisico, liquiditeitsrisico, etc.

Beheersing

Primair is het beleid erop gericht om het ontstaan van deze risico's te voorkomen. Secundair zijn diverse bedrijfsrisico's verzekerd, door middel van bijvoorbeeld een brandverzekering en kredietverzekering. Het financiële risico van variabele rente op de rentedragende schulden is grotendeels afgedekt met behulp van financiële instrumenten. TABS Holland maakt gebruik van een kredietfaciliteit die voor een deel is gebaseerd op het werkkapitaal. Door goed werkkapitaalbeheer is het mogelijk de liquiditeitsbehoefte te laten meebewegen met de markt.

Het team van De Platerij

MEDEWERKERS EN ORGANISATIE

ORGANISATIE

De medewerkers van TABS Holland zijn het belangrijkste fundament voor de sterke marktpositie van ons bedrijf. Onze medewerkers maken immers het verschil naar onze klanten. Op 1 januari 2018 waren er bij TABS Holland 1.465 fte in dienst, op 31 december 2018 1.508 fte. Bij veel bedrijfsonderdelen van TABS Holland is er een toename in personeel. Deze toename is het gevolg van de verder aangetrokken vraag in de markt en de als gevolg daarvan toegenomen hoeveelheid werk. De ontstane vacatures, als gevolg van groei of uitstroom, worden opgevuld door interne mobiliteit en ontwikkeling of externe instroom. Daarnaast is Houtindustrie Opmeer verkocht en is een aantal vacatures als gevolg van natuurlijk verloop, vrijwillig of gedwongen vertrek, om reden van efficiency niet ingevuld.

Het overall ziekteverzuim is in 2018 licht gestegen van 4,0% naar 4,1%.

In 2018 zijn we verder gegaan met het harmoniseren van de arbeidsvoorwaarden en de personeelsregelingen, zoals het harmoniseren van de personeelsverzekeringen. Deze stappen zijn

gezet in overleg met de Ondernemingsraden. De cao's en fiscale regelgeving zijn hierbij altijd de uitgangspunten. Ook is er in 2018 verder gebouwd aan het nieuwe personeelsinformatiesysteem van Raet, genaamd Youforce. Door het samenvoegen van de personeelsadministraties van alle TABS Holland bedrijven in een gezamenlijk personeelsinformatiesysteem werken we nu vanuit een uniforme en transparante omgeving voor alle medewerkers.

ARBEIDSMARKT

De huidige arbeidsmarkt is moeilijk en dreigt naar overspannenheid. Ook in onze branche is het van belang om de juiste medewerkers op de juiste plek te laten ontwikkelen zodat we de optimale oplossing naar de klant kunnen bieden. Het vinden van de juiste medewerker vraagt iets van onze zichtbaarheid en communicatie. Met het opzetten van een eigen recruitment afdeling zijn in 2018 de eerste stappen gezet naar het vergroten van onze zichtbaarheid via onder meer social media en het vernieuwen van verschillende websites.

ONTWIKKELING MEDEWERKERS

Het vergroten van de kennis, kunde en vaardigheden en daarmee

de doorontwikkeling van onze medewerkers is van groot belang om de juiste dienstverlening aan onze klanten te bieden.

De TABS Academy is gericht op het vergroten van de kennis (zoals productkennis) en kunde (zoals salesvaardigheden) van onze medewerkers. De verbinding met talentvolle medewerkers en de mogelijkheid tot doorontwikkeling is in 2018 vervolgd met een nieuw talentprogramma, een management development programma en verschillende leiderschapstrainingen. In 2018 is er in de breedste zin van het woord een nieuwe impuls gegeven aan ontwikkeling van de medewerkers binnen TABS Holland. Medewerkers worden vanaf de indiensttreding via een onboarding-app welkom geheten bij onze organisatie, daarbij wordt inzicht gegeven in de historie van onze bedrijven en worden nieuwe medewerkers direct aangemeld voor het introductieprogramma. Daarna kunnen de medewerkers met het ontwikkelde inwerkprogramma de eerste stappen zetten in onze organisatie en verschillende e-learnings en trainingen volgen. Met de TABS Academy willen we al onze medewerkers verder ontwikkelen en daarmee een toekomstgerichte en continu lerende organisatie neerzetten. Dit vormt de basis voor het binden en boeien van onze medewerkers en daarmee willen we onderscheidend zijn op de arbeidsmarkt.

ARBO EN VEILIGHEID

TABS Holland heeft Arbo en Veiligheid hoog in het vaandel staan. In 2018 zijn er doorlopende risico-inventarisaties en -evaluaties, veiligheidsrondes en bedrijfsnoodplannen gemaakt binnen alle bedrijfsonderdelen. Er zijn Arbo taskforces voor het opstellen en uitvoeren van de plannen en er hebben calamiteitenoefeningen plaatsgevonden. Er zijn vervolgstappen gezet met het trainen van de veiligheidsmedewerkers via een workshop Arbo en Veiligheid en er is veel aandacht uitgegaan naar de bewustwording op het gebied van veiligheid. Ook in 2018 zijn onze bedrijfshulpverleners getraind, de magazijnstellingen periodiek gekeurd en is een heftruckopleiding gefaciliteerd. Voor de machinales zijn ATEX-keuringen gedaan, in het kader van explosieveiligheid.

VITALITEIT

Duurzame inzetbaarheid is in Nederland maar ook binnen TABS Holland een belangrijk aandachtspunt. Vanuit het oogpunt 'de medewerkers maken het verschil' werken we aan een toekomstgericht programma gericht op duurzame inzetbaarheid en vitaliteit. De inrichting en implementatie van het programma zal in 2019 verder vorm krijgen, waarbij de betrokkenheid van medewerkers uit de verschillende bedrijven groot is. We bouwen hiermee aan een fitte organisatie waar energie, motivatie en veerkracht van onze medewerkers centraal staat.

ONDERNEMINGSRADEN (OR-EN)

De Raad van Bestuur en HR hechten veel waarde aan de goede samenwerking met de OR van de voormalige PontMeyer bedrijven en de OR van de voormalige DBS bedrijven. In dat kader vond ook in 2018 regelmatig overleg plaats om de bedrijven op sociaal- en economisch vlak goed te laten functioneren. Een vast agendapunt is Arbo en Veiligheid vanwege het grote belang dat daaraan wordt gehecht. Een ander belangrijk punt was de invoering van een functie- en salarishuis boven CAO bij Jongeneel, Heuvelman en RET. De invoering vond plaats op 1 januari 2019. Daarnaast is 2018 gebruikt als voorbereiding op de overgang op één centrale OR, waarbij gezamenlijke overlegvergaderingen de eerste stap was. Logistiek kwam ook ter sprake, vanwege de invoering van track and trace en digitaal orderverzamenen, maar ook over de pilot bij drie distributiecentra met verruimde werkvensters. De OR-en zijn tevens betrokken bij de invoering van het Arbobeleidsplan en -reglement en de harmonisatie van de personeelsverzekeringen en de reiskostenregeling woon-werkverkeer. De OR-en hebben bij alle onderwerpen laten zien enerzijds de overlegpartner van de ondernemer te zijn en anderzijds als vertegenwoordiger van de werknemers op te treden. De contacten waren open en constructief. De overgang op één centrale OR is begin 2019 afgerond.

TABS HOLLAND EN HET MILIEU

TABS Holland hecht sterk waarde aan maatschappelijk verantwoord ondernemen. TABS Holland heeft in het kader van het milieubeleid een eigen Green Policy Program met o.a. onderstaande punten:

TABS Holland:

- stimuleert actief het gebruik van houtproducten afkomstig uit duurzaam beheerde bossen;
- is lid van de Koninklijke Vereniging van Nederlandse Houtondernemingen (VNNH) en onderschrijft hiermee de gedragscode waarin is vastgelegd dat leden van de VNNH uitsluitend hout op de markt brengen dat voldoet aan de geldende wet- en regelgeving;
- hanteert een strikt due diligence-systeem voor de inkoop van houtachtige producten en zal geen zaken doen met bedrijven die niet voldoen aan de eisen van dit systeem;
- committeert zich aan de doelstellingen vanuit het actieplan 'Bewust met Hout', waarin staat dat in 2020 tenminste 100% van het naaldhout, 65% van het hardhout, 90% van het plaatmateriaal aantoonbaar duurzaam is ingekocht;
- staat voor een milieuvriendelijke verwerking en distributie van hout en niet-houtachtige producten, zowel binnen Nederland als in het buitenland;
- is voor al haar vestigingen FSC®- en PEFC™-gecertificeerd. Jaarlijks ondergaan alle TABS Holland bedrijven audits door onafhankelijke certificeringsinstanties. De organisaties achter deze keurmerken FSC en PEFC, alsmede alle milieubewegingen die deze keurmerken ondersteunen, accepteren daarmee TABS Holland als partner in de Chain of Custody van verantwoord beheerd bos tot eindverbruiker;
- is als geheel gecertificeerd voor de CO₂-Prestatieladder op niveau 3. TABS Holland werkt ook hard aan het terugdringen van de eigen CO₂-uitstoot door onder andere de aankoop van groene (wind)energie, het investeren in energiezuinige machines en het plaatsen van zonnepanelen.

DOELSTELLING 'BEWUST MET HOUT'

Evenals voorgaande jaren is de doelstelling een zo groot mogelijk deel van het volume naaldhout, hardhout en plaatmateriaal met een certificaat voor verantwoord bosbeheer

te importeren. In 2018 importeerden de TABS Holland bedrijven gezamenlijk 100% van het naaldhout, 82% van het hardhout en 97% van het plaatmateriaal met een FSC- of PEFC-keurmerk voor verantwoord bosbeheer. Daarmee voldoen we aan de doelstellingen vanuit het actieplan 'Bewust met Hout'. Tegelijkertijd zien we uitdagingen om tot hogere percentages te komen. Een hogere vraag naar hout en plaatmateriaal en een niet direct stijgende beschikbaarheid van gecertificeerde grondstoffen spelen hierbij een belangrijke rol.

BOUW & HOUT CONVENANT

In samenwerking met FSC Nederland werken verschillende bedrijven via het Bouw & Hout Convenant toe naar een volledig duurzame houtinkoop. In maart 2017 is het Convenant Bevorderen Duurzaam Bosbeheer ondertekend door 24 partijen, waaronder de VNNH, waar TABS Holland bij aangesloten is. Duurzaam bosbeheer is van groot belang voor het tegengaan van klimaatverandering, het behoud van biodiversiteit en de ontwikkeling van lokale economieën. Het convenant zorgt voor een brede samenwerking tussen onder andere het bedrijfsleven, verschillende maatschappelijk organisaties, kennisinstellingen en de overheid om het gebruik van duurzaam geproduceerd hout in Nederland vanzelfsprekend te maken.

EUROPESE HOUTVERORDENING (EUTR) EN FLEGT

Sinds vele jaren hanteren de bedrijven van TABS Holland een strikt stelsel van zorgvuldigheidseisen bij de import van houtachtige producten. Om er zeker van te zijn dat houtproducten niet alleen legaal, maar ook op duurzame wijze zijn verkregen, wordt alle inkoop zorgvuldig gecontroleerd. TABS Holland werkt hierin nauwgezet samen met toeleveranciers die eenzelfde beleid voorstaan.

TERUGDRINGEN VAN CO₂-UITSTOOT

TABS Holland werkte ook in 2018 verder aan het terugdringen van de eigen CO₂-uitstoot. TABS Holland is sinds 2017 gecertificeerd op niveau 3 van de CO₂-Prestatieladder en neemt als onderdeel hiervan diverse ambitieuze energiebesparende maatregelen. Het elektraverbruik van de vestigingen van TABS Holland is de grootste bron van eigen CO₂-uitstoot, om die reden is deze emissiebron in 2018 als eerste aangepakt. Zo zijn op de werf aan de Symon Spiersweg in Zaandam bijna 9.000 zonnepanelen geplaatst. De verwachte opbrengst hiervan is vergelijkbaar met het verbruik van ongeveer 800 huishoudens. De installatie is begin 2019 opgeleverd. Tevens is al het elektraverbruik van TABS Holland sinds 1 januari 2018 opgewekt door Nederlandse windparken; stroom met het Milieukeur-keurmerk en gegarandeerd van eigen bodem met 0% CO₂-uitstoot, waarmee TABS Holland effectief een bijdrage

levert om Nederland duurzamer te maken. De eerste ambities tot CO₂-reductie zijn daarmee omgezet in daden en de volgende te nemen maatregelen zijn in voorbereiding. Zo zal de focus in 2019 komen te liggen op het gasverbruik van de vestigingen en het brandstofverbruik van het wagenpark.

ANDERE INITIATIEVEN DUURZAAMHEID

Binnen TABS Holland wordt op diverse manieren gewerkt aan duurzaamheid. Er zijn op het gebied van afvalinzameling en circulariteit van materialen diverse initiatieven en pilots. Bij een aantal Jongeneel vestigingen zijn milieustraten ingericht. Er wordt met klanten meegedacht om efficiëntie in de bouwlogistiek te vergroten en tegelijkertijd een bijdrage te leveren aan CO₂-reductie. Recycling van materialen wordt steeds belangrijker. De verwachting is dan ook dat hier in de komende jaren meer aandacht voor zal zijn.

MILIEUPRESTATIE GEBOUWEN (MPG)

Per 1 januari 2018 is de grenswaarde voor de milieuprestatie van gebouwen (MPG) van kracht. Deze grenswaarde heeft als voornaamste doel de keuze voor milieuvriendelijkere materialen (geleidelijk) verder te stimuleren. De schaduwkosten die met de productie en de toepassing van een bepaald product gepaard gaan worden beschreven in een levenscyclusanalyse (LCA). LCA's van verschillende producten kunnen onderling met elkaar worden vergeleken met als doel de milieu-impact van producten beter inzichtelijk te maken en het gebruik van milieuvriendelijke materialen te bevorderen. Duurzaam geproduceerde houten bouwproducten hebben over het algemeen een gunstig milieuprofiel omdat tijdens de productie minder fossiele energie wordt gebruikt in vergelijking tot andere veel gebruikte bouwmaterialen.

Zonnepanelen werf Zaandam

GECONSOLIDEERDE BALANS PER 31 DECEMBER

(VOOR RESULTAATBESTEMMING)

(x € 1.000)

Activa	2018		2017		Toelichting
Vaste activa					
Immateriële vaste activa	3.756		1.687		(1)
Materiële vaste activa	153.124		150.937		(2)
Financiële vaste activa	353		262		(3)
		157.233		152.887	
Vlottende activa					
Vorraden	137.464		131.803		(4)
Vorderingen en overlopende activa	67.338		68.630		(5)
Liquide middelen	6.454		800		(6)
		211.257		201.234	
Totaal		368.489		354.120	
Passiva	2018		2017		Toelichting
Eigen vermogen		154.070		133.538	(7)
Voorzieningen		55.964		57.182	(8)
Langlopende schulden		60.479		64.820	(9)
Kortlopende schulden en overlopende passiva		97.976		98.580	(10)
Totaal		368.489		354.120	

GECONSOLIDEERDE WINST-EN-VERLIESREKENING

(x € 1.000)

	2018		2017		Toelichting
Netto-omzet	719.909		675.146		(12)
Kostprijs van de omzet	-514.247		-482.099		
Bruto-omzetresultaat		205.663		193.047	
Personeelskosten	-98.962		-93.108		(13)
Afschrijving immateriële vaste activa	-759		-639		(1)
Afschrijving materiële vaste activa	-5.309		-5.816		(2)
Overige bedrijfskosten	-54.886		-47.131		(14)
Som der kosten		-159.916		-146.694	
Netto-omzetresultaat		45.747		46.353	
Rentelasten en soortgelijke kosten	-1.229		-1.086		(15)
Saldo der financiële baten en lasten		-1.229		-1.086	
Resultaat uit normale bedrijfsuitoefening voor belastingen		44.518		45.267	
Belastingen uit normale bedrijfsuitoefening		-11.895		-11.455	(16)
Aandeel in het resultaat van ondernemingen waarin wordt deelgenomen		91		262	(3)
Nettoresultaat na belastingen		32.714		34.075	
Het resultaat per aandeel bedraagt (x € 1,-):		4,83		5,03	
Netto-omzetresultaat		45.747		46.353	
Bijzondere posten		3.753		-2.807	(17)
Netto-omzetresultaat exclusief bijzondere posten		49.500		43.546	

GECONSOLIDEERD KASSTROOMOVERZICHT

(x € 1.000)

	2018		2017		Toelichting
Netto-omzetresultaat	45.747		46.353		
Aanpassingen voor:					
- Afschrijving op immateriële vaste activa	759		639		(1)
- Afschrijving op materiële vaste activa	5.309		5.816		(2)
- Resultaat verkoop materiële vaste activa	-431		-		
- Waardeverminderingen van materiële vaste activa	40		529		(17)
- Mutatie voorzieningen	-1.218		7.391		(8)
		50.206		60.728	
Mutaties werkkapitaal					
Mutatie voorraden	-5.661		-19.353		(4)
Mutatie vorderingen en overlopende activa	1.292		-1.148		(5)
Mutatie kortlopende schulden en overlopende passiva	6.135		10.245		(10)
		1.765		-10.256	
Kasstroom uit bedrijfsoperaties		51.971		50.472	
Overige mutaties					
Rentelasten en soortgelijke kosten	-1.229		-1.086		(15)
Betaalde winstbelasting	-15.745		-12.893		
		-16.974		-13.979	
Kasstroom uit operationele activiteiten		34.997		36.493	
Investeringen in immateriële vaste activa	-2.425		-473		(1)
Investeringen in materiële vaste activa	-12.145		-11.617		(2)
Desinvesteringen in materiële vaste activa	4.638		2.741		(2)
Kasstroom uit investeringsactiviteiten		-9.932		-9.349	
Mutatie langlopende schulden	-4.341		-6.180		(9)
Mutatie kortlopende schulden kredietinstellingen	-3.156		-14.987		(10)
Dividend uitkering	-11.914		-5.687		(7)
Kasstroom uit financieringsactiviteiten		-19.411		-26.853	
Toe / afname geldmiddelen		5.654		291	
Liquide middelen per 1 januari		800		509	(6)
Liquide middelen per 31 december		6.454		800	(6)
Toe / afname geldmiddelen		5.654		291	

TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE JAARREKENING

ACTIVITEITEN

Timber and Building Supplies Holland N.V., statutair gevestigd te Zaandam, Symon Spiersweg 17, ingeschreven bij het handelsregister onder nummer 37077570, bestaat uit een groep bedrijven die met elkaar vooraanstaande leveranciers van hout en bouwmaterialen zijn op de Nederlandse markt van nieuwbouw, renovatie en onderhoud. Het concern omvat 9 bedrijven met vestigingen verspreid over het hele land. Dankzij de klantgerichte benadering, het complete assortiment en de hoge servicegraad is Timber and Building Supplies Holland N.V. dé partner voor heel bouwend Nederland.

De activiteiten zijn verdeeld over twee business units. De Handelsbedrijven worden gevormd door Jongeneel en PontMeyer met vestigingen verspreid over het hele land met een breed assortiment. De Groothandelsbedrijven, bestaande uit Astrimex, Centrop Houtimport, Heuvelman Hout, Hillegersbergsche Gevelproducten, Houthandel Van Dam, RET Bouwproducten en Trima, importeren hout, plaat- en bouwmaterialen uit de hele wereld.

De verkoop vindt vrijwel geheel in Nederland plaats.

GROEPSVERHOUDINGEN

Timber and Building Supplies Holland N.V. behoort tot een groep waarvan HAL Trust, gevestigd te Hamilton, Bermuda, aan het hoofd staat. De jaarrekening van Timber and Building Supplies Holland N.V. is opgenomen in de geconsolideerde jaarrekening van HAL Trust en van HAL Holding N.V., gevestigd te Willemstad, Curaçao. De geconsolideerde jaarrekeningen van HAL Trust en HAL Holding N.V. zijn tegen kostprijs verkrijgbaar op het kantoor van HAL Holding N.V. en zijn ook beschikbaar op de website www.halholding.com.

CONSOLIDATIEGRONDSLAGEN

In de geconsolideerde jaarrekening worden de financiële gegevens opgenomen van Timber and Building Supplies Holland N.V. en haar groepsmaatschappijen waarop zij een overheersende zeggenschap kan uitoefenen of waarover zij de centrale leiding heeft. Groepsmaatschappijen zijn rechtspersonen waarin Timber and Building Supplies Holland N.V. direct of indirect overheersende zeggenschap kan uitoefenen, doordat zij beschikt over de meerderheid van de stemrechten of op enig andere wijze de financiële en operationele activiteiten kan beheersen. De groepsmaatschappijen en andere rechtspersonen waarop zij een overheersende zeggenschap kan uitoefenen of waarover zij de centrale leiding heeft, worden voor 100% in de consolidatie betrokken.

Intercompany transacties, intercompany winsten en onderlinge vorderingen en schulden tussen groepsmaatschappijen en andere in de consolidatie opgenomen rechtspersonen worden geëlimineerd, voor zover de resultaten niet door transacties met derden buiten de groep zijn gerealiseerd. Ongerealiseerde verliezen op intercompany transacties worden ook geëlimineerd tenzij er sprake is van een bijzondere waardevermindering.

De vennootschappelijke winst-en-verliesrekening is opgesteld met inachtneming van artikel 2:402 BW.

Een lijst van groepsmaatschappijen, als bedoeld in artikel 2:379 en artikel 2:414 BW, is opgenomen achterin deze jaarrekening. In deze lijst is tevens vermeld voor welke groepsmaatschappijen gebruik gemaakt wordt van de vrijstelling als bedoeld in artikel 2:403 lid 1 BW.

VERBODEN PARTIJEN

Alle groepsmaatschappijen, zoals opgenomen in de lijst van kapitaalbelangen worden aangemerkt als verboden partij. Transacties tussen groepsmaatschappijen worden in de consolidatie geëlimineerd. Verder is ook HAL Holding N.V. aan te merken als verboden partij. HAL Holding N.V. heeft indirect via een van haar dochters een meerderheidsbelang in Timber and Building Supplies Holland N.V.

ACQUISITIES VAN GROEPSMAATSCHAPPIJEN

Voor de verwerking van acquisities wordt de purchase-accounting methode toegepast. Vanaf de overnamedatum worden de resultaten en de identificeerbare activa en passiva van de overgenomen vennootschap opgenomen in de geconsolideerde jaarrekening. De overnamedatum is het moment dat overheersende zeggenschap kan worden uitgeoefend op de desbetreffende vennootschap.

De verkrijgingsprijs bestaat uit het geldbedrag of het equivalent hiervan dat is overeengekomen voor de verkrijging van de overgenomen onderneming vermeerderd met eventuele direct toerekenbare kosten. Indien de verkrijgingsprijs hoger is dan het nettobedrag van de reële waarde van de identificeerbare activa en passiva wordt het meerdere als goodwill geactiveerd onder de immateriële vaste activa. Indien de verkrijgingsprijs lager is dan het nettobedrag van de reële waarde van de identificeerbare activa en passiva, dan wordt het verschil (negatieve goodwill) als overlopende passiefpost verantwoord.

De negatieve goodwill valt vrij over de resterende afschrijvingstermijn van de vaste activa. De vrijval van de negatieve goodwill wordt verantwoord onder de overige bedrijfskosten.

SCHATTINGEN EN VERONDERSTELLINGEN

Om de grondslagen en regels voor het opstellen van de jaarrekening te kunnen toepassen, is het nodig dat Timber and Building Supplies Holland N.V. zich over verschillende zaken een oordeel vormt en dat het schattingen en veronderstellingen maakt die essentieel kunnen zijn voor de in de jaarrekening opgenomen bedragen. Indien het voor het geven van het in artikel 2:362 lid 1 BW vereiste inzicht noodzakelijk is, is de aard van deze oordelen en schattingen inclusief de bijbehorende veronderstellingen opgenomen bij de toelichting op de betreffende jaarrekeningposten.

In noot 8 in de toelichting op de geconsolideerde balans zijn de schattingen en veronderstellingen die ten grondslag liggen aan de voorzieningen van personeelsbeloningen toegelicht.

TOELICHTING OP HET KASSTROOMOVERZICHT

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode. De geldmiddelen in het kasstroomoverzicht bestaan uit de liquide middelen. Ontvangsten en uitgaven uit hoofde van rente en winstbelastingen zijn opgenomen onder de kasstroom uit operationele activiteiten. Betaalde dividenden zijn opgenomen onder de kasstroom uit financieringsactiviteiten.

GRONDSLAGEN VOOR WAARDERING VAN ACTIVA EN PASSIVA

ALGEMEEN

De geconsolideerde jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met de wettelijke bepalingen van Titel 9 Boek 2 BW en de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving, uitgegeven door de Raad voor de Jaarverslaggeving. Activa en passiva worden gewaardeerd tegen verkrijgings- of vervaardigingsprijs of de actuele waarde tenzij een andere waarderingsgrondslag is vermeld. Toelichtingen op posten in balans, winst-en-verliesrekening en kasstroomoverzicht zijn in de jaarrekening genummerd.

Uit hoofde van inzichtelijkheid zijn in afwijking op het gekozen model van de winst-en-verliesrekening de personeelskosten en afschrijvingslasten naar categorie als totaal gepresenteerd.

VREEMDE VALUTA

De jaarrekening is opgesteld in euro's (de functionele valuta). Transacties in vreemde valuta gedurende de verslagperiode zijn in de jaarrekening verwerkt tegen de koers op transactiedatum. De balansposten die betrekking hebben op monetaire activa en passiva in vreemde valuta worden omgerekend tegen de koers per balansdatum. Niet-monetaire activa die volgens de verkrijgingsprijs worden gewaardeerd in een vreemde valuta worden omgerekend tegen de wisselkoers op de transactiedatum. De uit de afwikkeling en omrekening voortvloeiende koersverschillen komen ten gunste of ten laste van de winst-en-verliesrekening.

STELSELWIJZIGING

Timber and Building Supplies Holland N.V. heeft in 2018 een stelselwijziging doorgevoerd in de waardering van materiële vaste activa, zijnde bedrijfsgebouwen en terreinen. De waarderingsgrondslag van de bedrijfsgebouwen en terreinen is gewijzigd van actuele waarde naar historische kostprijs. De reden voor het doorvoeren van deze stelselwijziging betreft de wijziging van het Besluit Actuele Waarde (BAW). Binnen het BAW is het begrip marktwaarde vervangen door het begrip actuele kostprijs. In de praktijk blijkt het begrip actuele kostprijs vrijwel onuitvoerbaar te zijn.

Op grond van RJ 212.802 is het toegestaan om de stelselwijziging naar historische kosten als gevolg van de wijziging van het BAW prospectief te verwerken. Timber and Building Supplies Holland N.V. heeft gekozen voor deze prospectieve verwerking waarbij de actuele waarde per 31 december 2017 geldt als uitgangspunt van de historische kostprijs per 1 januari 2018. De resterende herwaarderingsreserve op gebouwen zal naargelang de resterende economische levensduur worden gerealiseerd. Op terreinen wordt niet afgeschreven, waardoor

de herwaarderingsreserve die betrekking heeft op terreinen wordt gerealiseerd bij eventuele toekomstige verkoop.

VERGELIJKING MET VOORGAAND JAAR

De vergelijkende cijfers over 2017 in de vennootschappelijke jaarrekening zijn niet overeenkomstig de vastgestelde jaarrekening 2017. Een aantal activa en passiva waren in voorgaande jaren ten onrechte verantwoord in de juridische entiteit en een aantal was ten onrechte niet verantwoord. In de jaarrekening 2018 zijn de hiervoor benodigde reclassificaties doorgevoerd. Deze reclassificaties zijn doorgevoerd op basis van artikel 2:363 lid 5 BW ter wille van de vergelijkbaarheid tussen de bedragen in 2017 en 2018 en hebben voornamelijk betrekking op de materiële vaste activa, financiële vaste activa, vorderingen met groepsverhoudingen en voorzieningen. De reclassificaties hebben geen effect op het vermogen en resultaat in de vennootschappelijke jaarrekening.

Daarnaast is de toelichting op de beloning van de leden van de Raad van Bestuur aangepast, omdat in voorgaande jaren abusievelijk niet alle componenten van de beloning op één plek in de jaarrekening waren opgenomen. In voorgaande jaren werden de 'Lange termijn beloning' en de 'Dotatie ten behoeve van participatieregeling' niet verantwoord als onderdeel van de beloning van de leden van de Raad van Bestuur. Op grond van 2:383c BW zijn deze posten met ingang van 2018 wel op deze plaats in de jaarrekening toegelicht. De vergelijkende cijfers over 2017 zijn hierbij aangepast. De verantwoorde beloning van de leden van de Raad van Bestuur over 2017 in de jaarrekening 2018 is hiermee € 7,4 miljoen hoger ten opzichte van de in de jaarrekening 2017 verantwoorde beloning over 2017. De correctie heeft geen effect op het vermogen en resultaat.

IMMATERIËLE VASTE ACTIVA

De immateriële vaste activa worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs onder aftrek van afschrijvingen. Er wordt rekening gehouden met de bijzondere waardeverminderingen die op balansdatum worden verwacht. Voor de vaststelling of voor een materieel vast actief sprake is van een bijzondere waardevermindering wordt verwezen naar de paragraaf bijzondere waardeverminderingen van vaste activa.

MATERIËLE VASTE ACTIVA

De materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen de historische kostprijs, zijnde de verkrijgingsprijs plus bijkomende kosten of vervaardigingsprijs, verminderd met een lineaire afschrijving gebaseerd op de verwachte economische levensduur. Over terreinen wordt niet afgeschreven.

Er wordt rekening gehouden met de bijzondere waardeverminderingen die op balansdatum worden verwacht. Voor de vaststelling of voor een materieel vast actief sprake is van een bijzondere waardevermindering wordt verwezen naar de paragraaf bijzondere waardeverminderingen van vaste activa.

De kosten van groot onderhoud aan de bedrijfsgebouwen worden als afzonderlijk samenstellend deel van het actief gewaardeerd en afgeschreven.

FINANCIËLE VASTE ACTIVA

Deelnemingen waarop invloed van betekenis kan worden uitgeoefend worden gewaardeerd volgens de vermogensmutatiemethode (nettovermogenswaarde). Wanneer 20% of meer van de stemrechten uitgebracht kan worden, wordt ervan uitgegaan dat er invloed van betekenis is. De nettovermogenswaarde wordt berekend volgens de grondslagen die gelden voor deze jaarrekening. Indien de waardering van een deelneming volgens de nettovermogenswaarde negatief is, wordt deze op nihil gewaardeerd.

De eerste waardering van gekochte deelnemingen is gebaseerd op de reële waarde van de identificeerbare activa en passiva op het moment van acquisitie. Voor de vervolgwaaardering worden de grondslagen toegepast die gelden voor deze jaarrekening, uitgaande van de waarden bij eerste waardering. Als resultaat wordt verantwoord het bedrag waarmee de boekwaarde van de deelneming sinds de voorafgaande jaarrekening is gewijzigd als gevolg van het door de deelneming behaalde resultaat.

Er wordt rekening gehouden met bijzondere waardeverminderingen. Voor de vaststelling of voor een materieel vast actief sprake is van een bijzondere waardevermindering wordt verwezen naar de paragraaf bijzondere waardeverminderingen van vaste activa.

BIJZONDERE WAARDEVERMINDERINGEN VAN VASTE ACTIVA

Timber and Building Supplies Holland N.V. beoordeelt op iedere balansdatum of er aanwijzingen zijn dat een vast actief aan een bijzondere waardevermindering onderhevig kan zijn. Indien dergelijke indicaties aanwezig zijn, wordt de realiseerbare waarde van het actief vastgesteld. Indien het niet mogelijk is de realiseerbare waarde voor het individuele actief te bepalen, wordt de realiseerbare waarde bepaald van de kasstroomgenererende eenheid waartoe het actief behoort.

Van een bijzondere waardevermindering is sprake als de boekwaarde van een actief hoger is dan de realiseerbare waarde; de realiseerbare waarde is de hoogste van de opbrengstwaarde en de bedrijfswaarde. Een bijzonder waardeverminderingverlies wordt direct als last verwerkt in de

winst-en-verliesrekening onder gelijktijdige verlaging van de boekwaarde van het betreffende actief.

Indien wordt vastgesteld dat een bijzondere waardevermindering die in het verleden verantwoord is, niet meer bestaat of is afgenomen, dan wordt de toegenomen boekwaarde van de desbetreffende activa niet hoger gesteld dan de boekwaarde die bepaald zou zijn indien geen bijzondere waardevermindering voor het actief zou zijn verantwoord.

Ook voor financiële instrumenten beoordeelt Timber and Building Supplies Holland N.V. op iedere balansdatum of er objectieve aanwijzingen zijn voor bijzondere waardeverminderingen van een financieel actief of een groep van financiële activa. Bij objectieve aanwijzingen voor bijzondere waardeverminderingen bepaalt de vennootschap de omvang van het verlies uit hoofde van de bijzondere waardeverminderingen, en verwerkt dit direct in de winst-en-verliesrekening.

VOORRADEN

De voorraad gereed product en handelsgoederen wordt initieel gewaardeerd tegen vervaardigingsprijs of lagere opbrengstwaarde. De kostprijsverwerkingsmethode betreft gemiddelde inkoopprijs. Waar nodig wordt rekening gehouden met afwaarderingen wegens incurantie. Bij voorraadwaardering worden niet gerealiseerde intercompanyresultaten geëlimineerd.

De lagere opbrengstwaarde is de geschatte verkoopprijs onder aftrek van direct toerekenbare verkoopkosten. Bij de bepaling van de lagere opbrengstwaarde wordt eventueel rekening gehouden met de incurantie van de voorraden.

Onderhanden projecten worden gewaardeerd op basis van de directe materiaal- en arbeidskosten onder aftrek van gedeclareerde termijnen. Resultaten op onderhanden projecten worden naar rato van de voortgang van de werken verantwoord. Daar waar de projecten kortlopend zijn en verantwoording van de resultaten bij afronding van projecten de hiervoor beschreven grondslagen benadert, worden de winsten verantwoord bij het afronden van het project. Als de winst niet op verantwoorde wijze kan worden bepaald wordt deze winst verantwoord in het boekjaar waarin het project wordt opgeleverd. Bij verliesgevende projecten wordt een verliesvoorziening gevormd voor het volledige te verwachten verlies op het moment dat dit wordt gesignaleerd.

VORDERINGEN

Vorderingen worden bij eerste verwerking gewaardeerd tegen de reële waarde van de tegenprestatie en worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. Voorzieningen wegens oninbaarheid worden in mindering gebracht op de boekwaarde van de vordering.

LIQUIDE MIDDELEN

Liquide middelen bestaan uit kas en banktegoeden. Rekening-courantschulden bij banken zijn opgenomen onder krediet-instellingen onder kortlopende schulden. Liquide middelen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

EIGEN VERMOGEN

Indien Timber and Building Supplies Holland N.V. eigen aandelen inkoopt, wordt de verkrijgingsprijs van de ingekochte aandelen in mindering gebracht op de overige reserves.

Kosten die direct samenhangen met de inkoop, verkoop en/of uitgifte van nieuwe aandelen worden rechtstreeks ten laste gebracht van het eigen vermogen, onder verrekening van relevante winstbelastingeffecten.

HERWAARDERINGSRESERVE

Herwaarderingsreserves zijn in de herwaarderingsreserve onder aftrek van relevante (latente) belastingverplichtingen verwerkt. De gerealiseerde herwaarderingsreserves worden ten gunste van de overige reserve gebracht. De corresponderende vrijval van de (latente) belastingverplichtingen wordt onder de post belastingen op resultaat uit normale bedrijfsuitoefening ten gunste van het resultaat gebracht.

VOORZIENINGEN

Voorzieningen worden gevormd voor in rechte afdwingbare of feitelijke verplichtingen die op de balansdatum bestaan, waarbij het waarschijnlijk is dat een uitstroom van middelen noodzakelijk is en waarvan de omvang op betrouwbare wijze is te schatten. De voorzieningen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde van de uitgaven die naar verwachting noodzakelijk zijn om de verplichtingen af te wikkelen, tenzij anders vermeld.

De voorziening latente belastingen heeft voornamelijk betrekking op tijdelijke verschillen in commerciële en fiscale waardering van materiële vaste activa en voorraden. Alle voorziening latente belastingen zijn berekend op basis van 21,3%, zijnde het gewogen gemiddelde nominale toekomstige vennootschapsbelastingtarief (berekend op basis van afwikkeling per jaar).

Actieve belastinglatenties worden gesaldeerd met passieve belastinglatenties rekening houdend met de aard en looptijden van de latenties. Actieve latenties worden op nominale waarde gewaardeerd tenzij de toekomstige realisatie redelijkerwijs niet te verwachten is.

PENSIOEN

Op de pensioenregelingen zijn de bepalingen van de Nederlandse Pensioenwet van toepassing en worden op verplichte, contractuele of vrijwillige basis premies aan pensioenfondsen

en verzekeringsmaatschappijen betaald. Timber and Building Supplies Holland N.V. heeft een aantal verschillende pensioenregelingen. Voor de toelichting hierop wordt verwezen naar de toelichting op de geconsolideerde balans.

Een aantal regelingen hebben betrekking op het betalen van premies aan pensioenfondsen en verzekeringsmaatschappijen. Behalve de betaling van premies heeft Timber and Building Supplies Holland N.V. geen verdere verplichtingen uit hoofde van deze pensioenregelingen. De premies worden verantwoord als personeelskosten zodra deze verschuldigd zijn. Vooruitbetaalde premies worden opgenomen als overlopende activa indien deze tot een terugstorting leiden of tot een vermindering van toekomstige betalingen. Nog niet betaalde premies worden als verplichting op de balans opgenomen.

Voor bestaande verplichtingen (anders dan de te betalen premies) jegens de pensioenuitvoerder en/of werknemers wordt een voorziening opgenomen. De pensioenvoorziening wordt op basis van de beste schatting gewaardeerd. Hierbij is de verplichting gewaardeerd tegen de contante waarde van de uitgaven die naar verwachting noodzakelijk zijn om de verplichting af te wikkelen. De huidige voorziening heeft betrekking op een beperkte groep mensen en betreft de contante waarde van uit hoofde van backservice verschuldigde bedragen die berekend worden volgens actuariële grondslagen. Timber and Building Supplies Holland N.V. heeft deze pensioenregelingen verwerkt als zou sprake zijn van een verplichting.

Daarnaast neemt Timber and Building Supplies Holland N.V. een vordering op voor:

- toegezegde restituties als gevolg van een hoge dekkingsgraad van het pensioenfonds;
- overrente of winstdeling die overeenkomstig de bepalingen in een verzekeringscontract beschikbaar komen voor Timber and Building Supplies Holland N.V.;
- voordelen van individuele waardeoverdrachten die ten gunste komen van Timber and Building Supplies Holland N.V.

SCHULDEN

Schulden worden bij de eerste verwerking gewaardeerd tegen reële waarde. Transactiekosten die direct zijn toe te rekenen aan de verwerving van de schulden worden in de waardering bij eerste verwerking opgenomen. Schulden worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs, zijnde het ontvangen bedrag rekening houdend met agio of disagio en onder aftrek van transactiekosten. Het verschil tussen de bepaalde boekwaarde en de uiteindelijke aflossingswaarde wordt op basis van de effectieve rente gedurende de looptijd van de schulden in de winst-en-verliesrekening als interestlast verwerkt.

FINANCIËLE INSTRUMENTEN

Het renterisico wordt afgedekt met financiële instrumenten door schulden met variabele rente om te zetten in schulden met een vaste rente en door voor schulden met een variabele rente een renteplafond af te spreken. Het ineffectieve deel van de waardeverandering van de financiële instrumenten wordt verantwoord in de winst-en-verliesrekening onder de financiële baten en lasten.

Deze financiële instrumenten worden volgens de kostprijs-hedge-accounting methode tegen kostprijs gewaardeerd indien er sprake is van een effectieve hedge. Ineffectieve financiële instrumenten worden tegen marktwaarde gewaardeerd. Financiële instrumenten met een karakter van een rente-optie waarvoor een premie betaald is worden lineair afgeschreven gedurende de looptijd. De afschrijvingen worden als rentelasten en soortgelijke kosten verwerkt in de winst-en-verliesrekening.

Op het moment van aangaan van een hedgerelatie wordt dit door Timber and Building Supplies Holland N.V. gedocumenteerd. Periodiek wordt de effectiviteit van de hedgerelatie vastgesteld middels een test. Dit kan gebeuren door het vergelijken van de kritische kenmerken van het hedge-instrument met die van de afgedekte positie of door het vergelijken van de verandering in reële waarde van het hedge-instrument en de afgedekte positie.

OPERATIONELE LEASING

Timber and Building Supplies Holland N.V. heeft een aantal leasecontracten waarbij een groot deel van de voor- en nadelen die aan eigendom verbonden zijn, niet bij Timber and Building Supplies Holland N.V. liggen. Deze leasecontracten worden verantwoord als operationele leasing. Verplichtingen uit hoofde van operationele leasing worden, rekening houdend met ontvangen vergoedingen van de lessor, op lineaire basis verwerkt in de winst-en-verliesrekening over de looptijd van het contract.

FINANCIËLE INSTRUMENTEN EN RISICOBEBEERSING

Prijsrisico

Valutarisico:

Timber and Building Supplies Holland N.V. is voornamelijk actief in Nederland. Het valutarisico heeft vanwege de aard van de inkopen vooral betrekking op posities en toekomstige transacties in US-dollars. Middels een risicoanalyse worden deze valutarisico's periodiek beoordeeld en waar nodig maatregelen getroffen.

Marktrisico:

Timber and Building Supplies Holland N.V. beoordeelt periodiek de marktrisico's en neemt maatregelen indien van toepassing.

Door onder andere diversiteit in de bedrijven en flexibiliteit in kosten te behouden probeert Timber and Building Supplies Holland N.V. deze risico's te mitigeren.

Rente- en kasstroomrisico

Renterisico wordt gelopen over de rentedragende vorderingen en rentedragende langlopende en kortlopende schulden (waaronder schulden aan kredietinstellingen). Voor vorderingen en schulden met variabele renteafspraken loopt Timber and Building Supplies Holland N.V. risico ten aanzien van toekomstige kasstromen. Met betrekking tot de vorderingen worden geen financiële derivaten met betrekking tot renterisico gecontracteerd. Met betrekking tot bepaalde variabele rentedragende schulden heeft Timber and Building Supplies Holland N.V. renteswaps en caps gecontracteerd, zodat variabele rente wordt ontvangen en vaste rente wordt betaald of een renteplafond wordt afgesproken.

Kredietrisico

Timber and Building Supplies Holland N.V. heeft geen significante concentraties van kredietrisico. Verkoop op rekening vindt plaats aan afnemers die voldoen aan de kredietwaardigheidstoets. Indien noodzakelijk worden aanvullende zekerheden gevraagd, waaronder garantiestellingen. Daarnaast heeft Timber and Building Supplies Holland N.V. een kredietverzekering afgesloten.

Liquiditeitsrisico

Timber and Building Supplies Holland N.V. beoordeelt doorlopend het liquiditeitsrisico door de geprognosticeerde financieringsbehoefte te vergelijken met de beschikbare financieringscapaciteit. Werkkapitaalbeheer is belangrijk voor het managen van de financieringsbehoefte.

GRONDSLAGEN VOOR BEPALING RESULTAAT

ALGEMEEN

Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen de opbrengstwaarde van de geleverde prestaties en de kosten en andere lasten over het jaar. De resultaten op transacties worden verantwoord in het jaar waarin zij zijn gerealiseerd.

NETTO-OMZET

Onder netto-omzet wordt verstaan de aan derden in het boekjaar geleverde goederen en diensten en gerealiseerde projectopbrengsten uit hoofde van onderhanden projecten onder aftrek van kortingen en dergelijke en van over de omzet geheven belastingen. Opbrengsten uit de verkoop van goederen worden verwerkt zodra alle belangrijke rechten en risico's met betrekking tot de eigendom van de goederen zijn overgedragen aan de koper.

KOSTPRIJS VAN DE OMZET

Onder kostprijs van de omzet wordt verstaan de aan geleverde goederen en diensten toe te rekenen inkoopwaarde en/of fabricagekostprijs. De kosten worden bepaald met inachtneming van de hiervoor reeds vermelde grondslagen van waardering en toegerekend aan het verslagjaar waarop zij betrekking hebben. Winsten worden verantwoord in het jaar waarin de goederen zijn geleverd, c.q. de diensten zijn verricht. Verliezen worden in aanmerking genomen in het jaar waarin deze voorzienbaar zijn.

PERSONEELSKOSTEN

Lonen, salarissen, pensioen- en sociale lasten en overige personeelskosten worden verwerkt in de winst-en-verlies-rekening in het jaar waarop ze betrekking hebben.

AFSCHRIJVINGEN OP IMMATERIËLE EN MATERIËLE VASTE ACTIVA

De afschrijvingen geschieden tijdsevenredig op basis van de verwachte economische levensduur. Op aanschaffingen in het verslagjaar wordt vanaf het moment van ingebruikname afgeschreven.

BIJZONDERE POSTEN

Bijzondere posten zijn baten en lasten die voortvloeien uit gebeurtenissen of transacties die behoren tot de gewone bedrijfsuitoefening, maar op grond van de aard, de omvang of het incidentele karakter afzonderlijk dienen te worden toegelicht, teneinde een goed inzicht te geven in het resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening.

FINANCIËLE BATEN EN LASTEN

Rentebaten en rentelasten worden tijdsevenredig verwerkt, rekening houdend met de effectieve rentevoet van de betreffende activa en passiva. Bij de verwerking van de rentelasten wordt rekening gehouden met de verantwoorde transactiekosten op de ontvangen leningen.

BELASTINGEN

De belastingen worden berekend op basis van het verantwoorde resultaat, rekening houdend met fiscaal vrijgestelde posten en geheel of gedeeltelijk niet-aftrekbare kosten.

TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE BALANS

(1) IMMATERIËLE VASTE ACTIVA

(x € 1.000)

	Software
Cumulatieve aanschafwaarde	4.478
Cumulatieve afschrijvingen	-2.791
Boekwaarde per 1 januari 2018	1.687
Mutaties boekjaar:	
Reclassificaties	403
Investeringsen	2.425
Afschrijvingen	-759
Saldo mutaties	2.069
Boekwaarde per 31 december 2018	3.756
Cumulatieve aanschafwaarde	7.306
Cumulatieve afschrijvingen	-3.550
Boekwaarde per 31 december 2018	3.756

De afschrijvingspercentages bedragen:

Software 20%

De reclassificatie betreft een overboeking van materiële vaste activa naar immateriële vaste activa.

(2) MATERIËLE VASTE ACTIVA

(x € 1.000)

	Bedrijfs- gebouwen en terreinen	Machines en installaties	Andere vaste bedrijfs- middelen	Activa in uit- voering en vooruit- betalingen	Activa niet aan het productieproces dienstbaar	Totaal
Cumulatieve aanschafwaarde	159.842	16.838	27.571	6.300	3.358	213.909
Cumulatieve afschrijvingen	-29.768	-12.346	-19.654	-	-1.204	-62.972
Boekwaarde per 1 januari 2018	130.074	4.492	7.917	6.300	2.154	150.937
Mutaties boekjaar:						
Investeringen	3.945	2.504	2.315	3.381	-	12.145
Desinvesteringen	-4.020	-47	-35	-55	-50	-4.207
Reclassificaties	4.185	539	819	-5.941	-6	-404
Afschrijvingen	-1.899	-938	-2.428	-	-44	-5.309
Waardeverminderingen	-40	-	-	-	-	-40
Saldo mutaties	2.171	2.058	671	-2.615	-100	2.187
Boekwaarde per 31 december 2018	132.245	6.550	8.588	3.685	2.054	153.124
Cumulatieve aanschafwaarde	163.912	19.834	30.670	3.685	3.302	221.403
Cumulatieve afschrijvingen	-31.667	-13.284	-22.082	-	-1.248	-68.279
Boekwaarde per 31 december 2018	132.245	6.550	8.588	3.685	2.054	153.124
Boekwaarde herwaarderingen begin	20.373	-	-	-	238	20.611
Boekwaarde herwaarderingen eind	20.362	-	-	-	238	20.600

De afschrijvingspercentages bedragen:

Terreinen	0%
Bedrijfsgebouwen	2% per jaar
Machines, installaties en andere vaste bedrijfsmiddelen	10 - 50% per jaar van de aanschafwaarde
Activa niet aan het productieproces dienstbaar	2% per jaar

De boekwaarde van de herwaardering heeft betrekking op de periode dat Timber and Building Supplies Holland N.V. de bedrijfsgebouwen en terreinen en de niet aan het productieproces dienstbare activa tegen actuele waarde waardeerde. Op de herwaarderingen die betrekking hebben op gebouwen wordt lineair afgeschreven, op de herwaardering op gronden vindt geen afschrijving plaats.

De waardeverminderingen hebben betrekking op materiële vaste activa van de vestiging Jongeneel Den Helder, welke in 2019 wordt gesloten.

(3) FINANCIËLE VASTE ACTIVA

(x € 1.000)

Voor een overzicht van de gehouden kapitaalbelangen wordt verwezen naar de lijst achterin deze jaarrekening.

	Deelnemingen
Boekwaarde per 1 januari 2018	262
Mutaties boekjaar:	
Resultaat deelneming	91
Saldo mutatie	91
Boekwaarde per 31 december 2018	353

(4) VOORRADEN

(x € 1.000)

	31 december 2018	31 december 2017
Gereed product en handelsgoederen	129.923	127.170
Onderhanden werk	961	1.560
Vooruitbetalingen op voorraden onderweg	6.580	3.073
	137.464	131.803

Voor gereed product en handelsgoederen is een voorziening voor incourantie opgenomen conform voorgaande jaren. Op het onderhanden werk per 31 december 2018 zijn geen gedeclareerde termijnen in mindering gebracht (2017: € 0,4 miljoen). Net als voorgaande jaren is onder de voorraden ook de voorraad onderweg verantwoord waarvan de economische risico's bij de onderneming liggen. Het totale bedrag aan voorraad onderweg per 31 december 2018 is € 4,8 miljoen (2017: € 8,7 miljoen).

(5) VORDERINGEN EN OVERLOPENDE ACTIVA

(x € 1.000)

	31 december 2018	31 december 2017
Handelsdebiteuren	61.545	61.364
Overige vorderingen	2.951	4.132
Overlopende activa	2.842	3.135
	67.338	68.630

De vorderingen hebben een looptijd korter dan een jaar, behoudens een vordering van € 2,6 miljoen (2017: € 3,4 miljoen) welke betrekking heeft op de participatieovereenkomst. De vordering die betrekking heeft op de participatieovereenkomst is als kortlopend verantwoord vanwege het aflossingskarakter. De reële waarde van de vorderingen en overlopende activa benadert de boekwaarde, gegeven het kortlopende karakter.

(6) LIQUIDE MIDDELEN

De liquide middelen staan ter vrije beschikking.

(7) EIGEN VERMOGEN

Voor de toelichting op het eigen vermogen wordt verwezen naar de toelichting op de vennootschappelijke balans.

(8) VOORZIENINGEN

(x € 1.000)

	Latente belastingen	Milieu	Pensioen	Personeelsbeloningen	Reorganisatie	Overige	Totaal
Stand per 1 januari 2018	34.240	3.085	41	17.411	253	2.152	57.182
Toevoeging	1.473	109	-	6.730	175	1.156	9.643
Onttrekking	-5.634	-532	-14	-3.272	-34	-380	-9.866
Vrijval	-798	-	-	-	-26	-171	-995
Stand per 31 december 2018	29.281	2.662	27	20.869	368	2.757	55.964

De voorzieningen, behoudens de reorganisatievoorziening, hebben een overwegend langlopend karakter.

Latente belastingen

De looptijd van de latente belastingen die betrekking hebben op de bedrijfsgebouwen en terreinen is gebaseerd op de gebruiksduur deze activa. De looptijd van de latente belastingen betrekking hebbend op de voorraden zijn gebaseerd op het ijzeren voorraadstelsel dat uitgaat van continuïteit van de vennootschap. De voornaamste mutaties in de voorziening latente belasting worden veroorzaakt door de wijziging van het toekomstig vennootschapsbelastingtarief en wijzigingen in de veronderstelling inzake de totstandkoming van de ijzeren voorraad.

Milieu

De milieuvoorziening is gevormd voor verplichtingen in verband met concrete milieurisico's zoals asbest en mogelijke negatieve uitkomsten uit milieugeschillen

Pensioenen

De pensioenregelingen bij Timber and Building Supplies Holland N.V. kunnen als volgt worden samengevat:

- Timber and Building Supplies Holland N.V. heeft een aantal toegezegd-pensioenregelingen ondergebracht bij bedrijfstakpensioenfondsen (BPF Hout, BPF Hibin en SFB Timmer). Timber and Building Supplies Holland N.V. heeft deze pensioenregelingen bij bedrijfstakpensioenfondsen verwerkt volgens de verplichtingenbenadering. Timber and Building Supplies Holland N.V. heeft in geval van een tekort bij het bedrijfstakpensioenfonds geen verplichting tot het doen van aanvullende bijdragen, anders dan hogere toekomstige premies.

De pensioenregelingen zijn een middelloonregeling. De dekkingsgraad per eind 2018 van de bedrijfstakpensioenfondsen is:

- o BPF Hout: 109,3%
- o BPF Hibin: 104,9%
- o SFB Timmer: 113,6%
- Timber and Building Supplies Holland N.V. heeft de pensioenaanspraken voor een groep van circa 1.500 oud-medewerkers voor de periode tot en met 2001 ondergebracht bij een pensioenverzekeraar. Deze aanspraken zijn volledig herverzekerd waardoor Timber and Building Supplies Holland N.V. geen negatieve risico's voor deze aanspraken heeft. Het contract bevat wel een clause waardoor Timber and Building Supplies Holland N.V. recht heeft op eventueel beschikbare overrente, na verrekening van cumulatieve indexering van de pensioenaanspraken. De waarde van het beleggingsdepot bij Aegon voor deze groep ingegane pensioenen en inactieven bedraagt ultimo 2018 ongeveer € 17,1 miljoen. Eventuele overrente zal conform afspraken worden verrekend.
- Verder heeft Timber and Building Supplies Holland N.V. nog een aantal overige (individuele) pensioenregelingen die niet materieel zijn.

Personeelsbeloningen

De voorziening voor personeelsbeloningen wordt gevormd in het kader van een participatieovereenkomst en een lange termijn bonusplan. Het management is een participatieovereenkomst aangegaan door aankoop van aandelen. Per jaareinde is de reële waarde van zowel participatie als lange termijn bonusplan bepaald. Omdat er in de participatieovereenkomst sprake is van een financieel instrument met een vreemd vermogen karakter, is de bedrijfseconomische realiteit van belang voor de verwerking in de geconsolideerde jaarrekening. Derhalve wordt de participatieovereenkomst gepresenteerd als voorziening en vanwege de duur als langlopend. De verwachting is dat de voorziening personeelsbeloningen binnen vijf jaar afgewikkeld wordt. Een deel van het lange termijn bonusplan is verantwoord onder de kortlopende schulden en overlopende passiva. De kosten van de voorziening personeelsbeloningen worden toegerekend aan het dienstverband.

Schattingen van de reële waarde zijn een momentopname, gebaseerd op de omstandigheden, vooruitzichten en de inhoudelijke opzet van het financiële instrument. Deze schattingen bevatten van nature onzekerheden en kunnen daarom niet met precisie worden vastgesteld. De voorziening is mede gebaseerd op een meerjarenraming van het bedrijf. Belangrijke variabelen in deze raming zijn de ontwikkeling van het volume in de markt, marktaandeel, bruto-omzetresultaat en kostenontwikkeling.

Reorganisatie

De reorganisatievoorziening is gevormd voor herstructurering van activiteiten.

Overige

De overige voorzieningen hebben betrekking op verlieslatende contracten, langdurig zieken en aansprakelijkheidsverplichtingen.

(9) LANGLOPENDE SCHULDEN

(x € 1.000)

	31 december 2018	31 december 2017
Kredietinstellingen	60.479	64.820
	60.479	64.820
De resterende looptijd van de langlopende schulden is als volgt:		
Na één, doch binnen vijf jaar	60.479	64.820
	60.479	64.820

Kredietinstellingen

De schulden aan kredietinstellingen hebben een variabele rente. In verband met het afdekken van het renterisico zijn financiële instrumenten afgesloten voor een bedrag van € 85 miljoen. De gemiddelde rente over de schulden aan kredietinstellingen bedroeg in 2018 1,5 % per jaar (2017: 1,4 % per jaar). De duration van de swap bedraagt 1,7 jaar. De reële waarde van de financiële instrumenten ultimo 2018 bedraagt € 0,6 miljoen negatief (2017: € 0,3 miljoen negatief).

Ten behoeve van de totaal bij banken opgenomen lang- en kortlopende faciliteiten hebben Timber and Building Supplies Holland N.V. en haar dochtervennootschappen zekerheden gesteld door het verstrekken van hypotheekrecht op al het onroerend goed respectievelijk door verpanding van inventaris, voorraden, debiteuren, handelsnamen en rechten voortvloeiende uit de betrokken verzekeringen. Maximaal kan € 152 miljoen aan faciliteit opgenomen worden. Het werkelijk opgenomen bedrag bedraagt ultimo 2018 € 56,4 miljoen. Hiervan is € 62,2 miljoen verantwoord onder de schulden. Het credit saldo op de kredietfaciliteit ad € 5,8 miljoen is verantwoord onder de liquide middelen. Als zekerheid heeft de bank een minimum solvabiliteit, minimum ebitda en een loan-to-value ratio als convenant gesteld waar geheel 2018 aan is voldaan.

De aflossingsverplichting voor het komend boekjaar ad € 1,8 miljoen is opgenomen onder de kortlopende schulden.

(10) KORTLOPENDE SCHULDEN EN OVERLOPENDE PASSIVA

(x € 1.000)

	31 december 2018	31 december 2017
Kredietinstellingen	-	2.368
Leveranciers en handelscrediteuren	16.673	21.818
Vennootschapsbelasting	10.145	8.766
Belastingen en premies sociale verzekeringen	25.340	22.586
Kortlopend deel langlopende schulden	1.758	2.546
Pensioenschulden	2.063	432
Negatieve goodwill	26.066	27.869
Overige schulden en overlopende passiva	15.932	12.195
	97.976	98.580

De kortlopende schulden en overlopende passiva hebben een resterende looptijd van korter dan een jaar behoudens de negatieve goodwill. De reële waarde van de kortlopende schulden benadert de boekwaarde vanwege het kortlopende karakter ervan.

Negatieve goodwill

Het verloop van de negatieve goodwill is als volgt:

(x € 1.000)

Stand per 1 januari 2018	27.869
Afschrijving	-1.803
Stand per 31 december 2018	26.066

(11) NIET IN DE BALANS OPGENOMEN ACTIVA EN VERPLICHTINGEN

Garanties

Per 31 december 2018 is voor een totaalbedrag van € 0,1 miljoen aan bankgaranties afgegeven.

Operationele lease- en huurverplichtingen

In 2018 is € 14,3 miljoen betaald aan operationele lease- en huurverplichtingen. De meerjarige langlopende lease- en huurverplichtingen zijn hieronder weergegeven (x € mln.):

Gedurende 2018 betaalde lease- en huurverplichtingen	14,3
Niet langer dan een jaar na balansdatum	15,0
Langer dan een jaar en niet langer dan vijf jaar na balansdatum	33,5
Langer dan vijf jaar na balansdatum	14,9
	63,4

Aansprakelijkheid bij een fiscale eenheid

De geconsolideerde vennootschappen in deze jaarrekening vormen een fiscale eenheid voor de omzetbelasting met HAL Investments B.V. Daarnaast vormen de vennootschappen een fiscale eenheid voor de vennootschapsbelasting. Op grond van de Invorderingswet zijn de vennootschappen binnen een fiscale eenheid ieder hoofdelijk aansprakelijk voor ter zake door de combinatie verschuldigde belasting. Timber and Building Supplies Holland N.V. verrekent de belastingposities met haar dochtermaatschappijen via de rekening-courantverhouding.

Niet-verwerkte verplichtingen

Per balansdatum is Timber and Building Supplies Holland N.V. betrokken in een aantal juridische procedures. Mede op grond van de standpunten van haar juridische adviseurs is de directie van Timber and Building Supplies Holland N.V. van mening dat voorzieningen niet noodzakelijk zijn respectievelijk dat hiervoor adequate voorzieningen zijn getroffen.

TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE WINST-EN-VERLIESREKENING

(12) NETTO-OMZET

De omzet is grotendeels in Nederland gerealiseerd door de volgende onderling afhankelijke business units:

(x € 1.000)

	2018	2017
Handelsbedrijven	522.964	490.763
Groothandels	196.457	182.240
Houtindustrie	488	2.143
	719.909	675.146

(13) PERSONEELSKOSTEN

(x € 1.000)

	2018	2017
Lonen en salarissen	64.441	65.226
Pensioenlasten	4.248	1.506
Sociale lasten	10.691	10.785
Overige personeelskosten	19.582	15.592
	98.962	93.108

Het gemiddeld aantal personeelsleden (fte) over 2018 is 1.487 (2017: 1.430). Er is één medewerker werkzaam in het buitenland (2017:1).

BELONING VAN DE LEDEN VAN DE RAAD VAN COMMISSARISSEN

Ten behoeve van de leden van de Raad van Commissarissen zijn de volgende vergoedingen ten laste van het resultaat gebracht:

(x € 1,-)	2018	2017
H.A.J. Bemelmans	-	17.917
L.J. Haverkamp	20.000	20.000
T. Jensma	20.000	20.000
J.L.M. Van Meerbeeck	23.000	23.000
A.L.M. Nelissen	43.000	36.040
W.F. Zetteler	23.000	23.000

BELONING VAN DE LEDEN VAN DE RAAD VAN BESTUUR

Ten behoeve van de leden van de Raad van Bestuur zijn de volgende salarissen, vergoedingen (inclusief pensioenpremies), lange termijn beloning, dotatie ten behoeve van participatieregeling en variabele beloning ten laste van het resultaat gebracht:

	Brutosalaris	Vergoedingen	Lange termijn beloning	Dotatie ten behoeve van participatieregeling	Variabele beloning	Totaal
(x € 1,-)	2018	2018	2018	2018	2018	2018
A.J. Schouten	355.000	109.038	425.871	4.137.219	159.750	5.186.878
R.A.C. Olsthoorn	255.000	80.808	408.671	1.495.641	153.000	2.393.120

	2017	2017	2017	2017	2017	2017
(x € 1,-)	2017	2017	2017	2017	2017	2017
A.J. Schouten	345.000	106.813	2.166.155	2.861.473	193.200	5.672.641
R.A.C. Olsthoorn	245.000	66.126	744.142	1.644.784	139.650	2.839.702

(14) OVERIGE BEDRIJFSKOSTEN

(x € 1.000)	2018	2017
Logistieke kosten	23.135	21.187
Huisvestingskosten	15.621	14.080
Overige kosten	16.130	11.864
	54.886	47.131

De volgende bedragen aan accountantsshonoraria zijn ten laste van het resultaat gebracht:

(x € 1.000)	2018	2017
Controle van de jaarrekening	192	192
Andere niet-controle werkzaamheden	20	52
	212	244

Bovenstaande honoraria betreffen de werkzaamheden die bij de vennootschap en de in de consolidatie betrokken maatschappijen zijn uitgevoerd door accountantsorganisaties en externe accountants zoals bedoeld in artikel 1, lid 1 Wta (Wet toezicht accountantsorganisaties) en de in rekening gebrachte honoraria van het gehele netwerk waartoe de accountantsorganisatie behoort. Deze honoraria hebben betrekking op het onderzoek van de jaarrekening over het boekjaar, ongeacht of de werkzaamheden reeds gedurende het boekjaar zijn verricht.

(15) RENTELASTEN EN SOORTGELIJKE KOSTEN

De rentelasten en soortgelijke kosten bestaan uit rentekosten veroorzaakt door de opgenomen financiering en door de kosten ter afdekking van het variabele renterisico.

(16) BELASTINGEN UIT NORMALE BEDRIJFSUITOEFENING

De belastingen zijn berekend over het commerciële resultaat waarbij rekening is gehouden met de fiscale faciliteiten. Fiscale acute posities worden in het volgende boekjaar afgewikkeld. Binnen de fiscale eenheid rekent Timber and Building Supplies Holland N.V. met de dochtermaatschappijen af alsof deze zelfstandig belastingplichtig zijn.

De belasting uit normale bedrijfsuitoefening kan als volgt worden toegelicht:

(x € 1.000)	2018	2017
Latente vennootschapsbelasting	-1.066	-127
Acute vennootschapsbelasting	12.634	12.071
Vennootschapsbelasting voorgaande jaren	327	-489
	11.895	11.455

De effectieve belastingdruk kan als volgt worden onderverdeeld:

(in %)	2018	2017
Het toepasselijke tarief	25,0	25,0
Permanente verschillen	2,3	1,5
Tariefverschillen	-1,4	-0,1
Vennootschapsbelasting voorgaande jaren	0,7	-1,1
Totaal effectieve belastingdruk	26,6	25,3

43

(17) BIJZONDERE POSTEN

(x € 1.000)	2018	2017
Resultaat verkoop onroerend goed	460	3.071
Negatieve goodwill	1.803	1.803
Waardeverminderingen materiële vaste activa	-40	-529
Bijzondere pensioenen en personeelsbeloningen	-5.633	-1.723
Overige bijzondere posten	-343	185
	-3.753	2.807

(18) GEBEURTENISSEN NA BALANSDATUM

Na balansdatum hebben zich geen gebeurtenissen voorgedaan welke materiële invloed hebben op de jaarrekening 2018.

VENNOOTSCHAPPELIJKE BALANS PER 31 DECEMBER

(VÓÓR RESULTAATBESTEMMING)

(x € 1.000)

Activa	2018		2017		Toelichting
Vaste activa					
Materiële vaste activa	15.266		17.656		(1)
Financiële vaste activa	308.172		260.828		(2)
		323.438		278.484	
Vlottende activa					
Vorderingen en overlopende activa	41		342		(3)
Vorderingen op groepsmaatschappijen	920		39.609		
Liquide middelen	5.762		-		
		6.723		39.951	
Totaal		330.160		318.435	
Passiva	2018		2017		Toelichting
Eigen vermogen					(4)
Gestort en opgevraagd kapitaal	31.160		31.160		
Agioreserve	7.484		7.484		
Herwaarderingsreserve	16.211		16.489		
Andere wettelijke reserves	353		262		
Overige reserve	66.148		44.068		
Onverdeeld resultaat	32.714		34.075		
		154.070		133.538	
Voorzieningen		50.151		51.654	(5)
Langlopende schulden		60.479		64.820	
Kortlopende schulden en overlopende passiva		65.460		68.423	(6)
Totaal		330.160		318.435	

VENNOOTSCHAPPELIJKE WINST-EN-VERLIESREKENING

(x € 1.000)

	2018	2017
Resultaat deelnemingen	50.268	53.336
Overige resultaten	-17.554	-19.261
Nettoresultaat na belastingen	32.714	34.075

TOELICHTING OP DE VENNOOTSCHAPPELIJKE BALANS EN WINST-EN-VERLIESREKENING

ALGEMEEN

De enkelvoudige jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met de wettelijke bepalingen van Titel 9 Boek 2 BW en Richtlijnen voor de jaarverslaggeving, uitgegeven door de Raad voor de Jaarverslaggeving. De grondslagen voor waardering en resultaatbepaling voor de vennootschappelijke jaarrekening zijn gelijk aan de grondslagen die worden vermeld in de toelichting op de geconsolideerde jaarrekening.

Deelnemingen in groepsmaatschappijen en overige deelnemingen waarin invloed van betekenis kan worden uitgeoefend worden gewaardeerd volgens de nettovermogenswaardemethode. Wanneer 20% of meer van de stemrechten uitgebracht kan worden, wordt ervan uitgegaan dat er invloed van betekenis is. Het resultaat uit deelnemingen komt overeen met het aandeel in de winst van het boekjaar van de desbetreffende vennootschap. Indien Timber and Building Supplies Holland N.V. instaat voor de schulden van een deelneming met een negatief vermogen, dan wel het stellige voornemen heeft de deelneming tot betaling van de schulden in staat te stellen, wordt hiervoor een voorziening getroffen.

De vennootschappelijke winst-en-verliesrekening is opgesteld met inachtneming van artikel 2:402 BW.

Het aantal werknemers van Timber and Building Supplies Holland N.V. is nihil (2017: nihil). Inzake de fiscale positie wordt verwezen naar de geconsolideerde balans vanwege de aanwezigheid van een fiscale eenheid voor Timber and Building Supplies Holland N.V.

(1) MATERIELE VASTE ACTIVA

(x € 1.000)

	Bedrijfs- gebouwen en terreinen
Cumulatieve aanschafwaarde	24.538
Cumulatieve afschrijvingen	-6.837
Boekwaarde per 1 januari 2018	17.656
Mutaties boekjaar:	
Investerings	222
Desinvesterings	-2.265
Afschrijvingen	-347
Saldo mutaties	-2.390
Boekwaarde per 31 december 2018	15.266
Cumulatieve aanschafwaarde	21.791
Cumulatieve afschrijvingen	-6.525
Boekwaarde per 31 december 2018	15.266

De afschrijvingspercentages bedragen:

Terreinen	0%
Bedrijfsgebouwen	2% per jaar

De vergelijkende cijfers zijn aangepast, de post bedroeg per ultimo 2017: € 10,6 miljoen .

(2) FINANCIËLE VASTE ACTIVA

(x € 1.000)

	31 december 2018	31 december 2017
Deelnemingen in groepsmaatschappijen	308.172	260.828
	308.172	260.828
De mutaties in de deelnemingen zijn als volgt te specificeren:		
Stand per 1 januari	240.605	187.269
Resultaat deelnemingen	50.268	53.336
Stand per 31 december	290.873	240.605
Vorderingen op deelnemingen met een negatieve nettovermogenswaarde	17.299	20.223
	308.172	260.828

De deelnemingen worden gewaardeerd tegen nettovermogenswaarde. De vorderingen van Timber and Building Supplies Holland N.V. op haar deelnemingen met een negatieve nettovermogenswaarde zijn afgewaardeerd met de omvang van het negatieve vermogen. De vergelijkende cijfers zijn aangepast, de post bedroeg per ultimo 2017: € 270,5 miljoen.

(3) VLOTTENDE ACTIVA

Op vorderingen op groepsmaatschappijen wordt een rente berekend van 1,5% tot 5%. De vorderingen hebben een looptijd langer dan een jaar en zijn vanwege hun karakter verantwoord als kortlopend. De overige vlottende activa hebben een looptijd korter dan een jaar, behoudens een vordering van € 2,6 miljoen die betrekking heeft op de participatieovereenkomst. De vergelijkende cijfers zijn aangepast, de post bedroeg per ultimo 2017: € 13,1 miljoen.

(4) EIGEN VERMOGEN

Het maatschappelijk kapitaal bedraagt € 55.200.000 en bestaat uit 10.000.000 gewone aandelen van € 4,60 nominaal en 2.000.000 preferente aandelen van € 4,60 nominaal. Het gestort en opgevraagd kapitaal bestaat ultimo boekjaar uit 6.769.493 gewone aandelen. Hiervan houdt Timber and Building Supplies Holland N.V. 1.190 aandelen via een groepsmaatschappij in eigen beheer. In het boekjaar hebben de volgende mutaties plaatsgevonden op de onderstaande samenstellende delen van het eigen vermogen:

(x € 1.000)

	Gestort en opgevraagd kapitaal	Agio- reserve	Herwaar- derings- reserve	Andere wettelijke reserves	Overige reserve	Onver- deeld resultaat	Eigen vermogen 2018	Eigen vermogen 2017
Stand per 1 januari	31.160	7.484	16.489	262	44.068	34.075	133.538	105.150
Resultaatverdeling 2017	-	-	-	-	34.075	-34.075	-	-
Dividend uitkering	-	-	-	-	-11.914	-	-11.914	-5.687
Mutatie latentie tarief herwaarderingen	-	-	-268	-	-	-	-268	-
Resultaat deelneming	-	-	-	91	-91	-	-	-
Realisatie herwaardering	-	-	-10	-	10	-	-	-
Resultaat boekjaar	-	-	-	-	-	32.714	32.714	34.075
Stand per 31 december	31.160	7.484	16.211	353	66.148	32.714	154.070	133.538

Herwaarderingsreserve

De mutatie in de herwaarderingsreserve heeft betrekking op de realisatie van de herwaardering van de bedrijfsgebouwen.

Andere wettelijke reserves

De andere wettelijke reserves worden aangehouden voor resultaten uit deelnemingen waarin Timber and Building Supplies Holland N.V. geen 100% kapitaalbelang heeft.

Voorstel resultaatbestemming

Met inachtneming van artikel 32 lid 1 en 2 van de statuten van de vennootschap wordt € 20,8 miljoen van het nettoresultaat van 2018 toegevoegd aan de overige reserves. Verder wordt met inachtneming van artikelen 31 lid 3 van de statuten voorgesteld het resterende deel van het nettoresultaat ad € 11,9 miljoen als dividend uit te keren. Bij aanvaarding van dit voorstel ontvangen houders van gewone aandelen een dividend van € 1,76 per aandeel van € 4,60 nominaal geplaatst en volgestort.

(5) VOORZIENINGEN

(x € 1.000)

	Latente belastingen	Personeelsbeloningen	Totaal
Stand per 1 januari 2018	34.240	17.414	51.654
Toevoeging	1.473	6.730	8.203
Onttrekking	-5.634	-3.275	-8.909
Vrijval	-798	-	-798
Stand per 31 december 2018	29.282	20.869	50.151

De voorzieningen hebben een overwegend langlopend karakter. De vergelijkende cijfers zijn aangepast, de post bedroeg per ultimo 2017: € 36,3 miljoen.

(6) KORTLOPENDE SCHULDEN EN OVERLOPENDE PASSIVA

(x € 1.000)

	31 december 2018	31 december 2017
Kredietinstellingen	-	4.125
Belastingen en premies sociale verzekeringen	32.799	29.094
Kortlopend deel langlopende schulden	1.758	2.546
Negatieve goodwill	26.066	27.869
Overige schulden en overlopende passiva	4.837	4.789
	65.460	68.423

De kortlopende schulden en overlopende passiva hebben een resterende looptijd van korter dan een jaar behoudens de negatieve goodwill. De reële waarde van de kortlopende schulden benadert de boekwaarde vanwege het kortlopende karakter ervan. De vergelijkende cijfers zijn aangepast, de post bedroeg per ultimo 2017: € 59,5 miljoen.

LIJST VAN KAPITAALBELANGEN

Timber and Building Supplies Holland N.V. houdt direct of indirect een belang in de hieronder vermelde vennootschappen. Voor de vennootschappen aangemerkt met een * heeft Timber and Building Supplies Holland N.V. geen aansprakelijkstelling overeenkomstig artikel 2:403 BW afgegeven.

Volledig geconsolideerde groepsmaatschappijen		Deelneming in %
Astrimex B.V.	Amsterdam	100,0
Crailo B.V.	Amsterdam	100,0
Deli Building Supplies B.V.	Utrecht	100,0
Heuvelman Holding B.V. *	Ouderkerk aan den IJssel	100,0
Heuvelman Hout B.V. *	Ouderkerk aan den IJssel	100,0
Heuvelman Hout Beheer B.V. *	Ouderkerk aan den IJssel	100,0
Houtproducten Heuvelman B.V. *	Ouderkerk aan den IJssel	100,0
Hout Konstruktie Nederland B.V.	Zaandam	100,0
Hout Konstruktie Nederland Hout B.V.	Zaandam	100,0
Hout Konstruktie Nederland Kantoor B.V.	Zaandam	100,0
Hout Konstruktie Nederland Timmer B.V.	Zaandam	100,0
Jongeneel B.V.	Utrecht	100,0
Jongeneel Hibin B.V.	Woerden	100,0
Megamat B.V.	Rotterdam	100,0
PontMeyer Handelsbedrijven B.V.	Zaandam	100,0
PontMeyer Hibin B.V.	Zaandam	100,0
PontMeyer Hout B.V.	Zaandam	100,0
PontMeyer Verhuur B.V.	Zaandam	100,0
TABS Holland Groothandels B.V.	Zaandam	100,0
TABS Holland Services B.V.	Zaandam	100,0
Astrimex België BVBA	Olen, België	100,0
Niet-geconsolideerde kapitaalbelangen		Deelneming in %
Vurenhawa Holding B.V. *	Vuren	50,0

Van de niet-geconsolideerde kapitaalbelangen is de nettovermogenswaarde en het resultaat volgens de grondslagen van Timber and Building Supplies Holland N.V. van de laatst vastgestelde jaarrekening (2017) als volgt:

- Netto vermogenswaarde € 0,7 miljoen
- Resultaat € 0,1 miljoen

Zaandam, 20 maart 2019
De Raad van Bestuur
R.A.C. Olsthoorn

Zaandam, 20 maart 2019
De Raad van Commissarissen
L.J. Haverkamp
T. Jensma
J.L.M. Van Meerbeeck

A.L.M. Nelissen
W.F. Zetteler

STATUTAIRE BEPALING INZAKE WINSTBESTEMMING

Artikel 32 van de statuten van de vennootschap bepaalt kort weergegeven: Uit de winst (het positieve saldo van de winst-en-verlies-rekening) wordt allereerst op cumulatief preferente aandelen een dividend uitgekeerd. Van de resterende winst na toepassing van lid 1 wordt een door de Raad van Bestuur onder goedkeuring van de Raad van Commissarissen te bepalen gedeelte gereserveerd. Het na toepassing van de leden 1 en 2 resterende gedeelte van de winst staat ter beschikking van de algemene vergadering.

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

AAN: DE ALGEMENE VERGADERING EN DE RAAD VAN COMMISSARISSEN VAN TIMBER AND BUILDING SUPPLIES HOLLAND N.V.

VERKLARING OVER DE JAARREKENING 2018

Ons oordeel

Naar ons oordeel geeft de jaarrekening van Timber and Building Supplies Holland N.V. een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van de vennootschap en de groep op 31 december 2018 en van het resultaat over 2018 in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 van het in Nederland geldende Burgerlijk Wetboek (BW).

Wat we hebben gecontroleerd

Wij hebben de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening 2018 van Timber and Building Supplies Holland N.V. te Zaandam ('de vennootschap') gecontroleerd. De jaarrekening omvat de geconsolideerde jaarrekening van Timber and Building Supplies Holland N.V. samen met haar dochtermaatschappijen ('de groep') en de enkelvoudige jaarrekening.

De jaarrekening bestaat uit:

- de geconsolideerde en enkelvoudige balans per 31 december 2018;
- de geconsolideerde en enkelvoudige winst-en-verliesrekening over 2018; en
- de toelichting met de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en overige toelichtingen.

Het stelsel voor financiële verslaggeving dat is gebruikt voor het opmaken van de jaarrekening is Titel 9 Boek 2 BW.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de paragraaf 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Onafhankelijkheid

Wij zijn onafhankelijk van Timber and Building Supplies Holland N.V. zoals vereist in de Wet toezicht accountantsorganisaties (Wta), de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assuranceopdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

VERKLARING OVER DE IN HET JAARVERSLAG OPGENOMEN ANDERE INFORMATIE

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarverslag andere informatie, die bestaat uit:

- Kerncijfers, ondernemingsprofiel, strategie, personalia,

bericht van de Raad van Commissarissen, verslag van de Raad van Bestuur, ontwikkelingen – financieel, ontwikkelingen – activiteiten, risicomanagement, medewerkers en organisatie, TABS Holland en het milieu;

- de overige gegevens;

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van Titel 9 Boek 2 BW is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in Titel 9 Boek 2 BW en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

De raad van bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het verslag en de overige gegevens in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW.

VERANTWOORDELIJKHEDEN MET BETREKKING TOT DE JAARREKENING EN DE ACCOUNTANTSCONTROLE

Verantwoordelijkheden van de raad van bestuur en de raad van commissarissen voor de jaarrekening

De raad van bestuur is verantwoordelijk voor:

- het opmaken en het getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW; en voor
- een zodanige interne beheersing die de raad van bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet de raad van bestuur afwegen of de vennootschap in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van het genoemde verslaggevingsstelsel moet de raad van bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij de raad van bestuur het voornemen heeft om de vennootschap te liquideren of de bedrijfsactiviteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. De raad van bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de vennootschap haar bedrijfsactiviteiten kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening. De raad van commissarissen is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de vennootschap.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Ons controleoordeel beoogt een redelijke mate van zekerheid te geven dat de jaarrekening geen afwijkingen van materieel belang bevat. Een redelijke mate van zekerheid is een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle afwijkingen ontdekken. Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Een meer gedetailleerde beschrijving van onze verantwoordelijkheden is opgenomen in de bijlage bij onze controleverklaring.

Amsterdam, 20 maart 2019

PricewaterhouseCoopers Accountants N.V.

P.W.J. Middelhoven RA

BIJLAGE BIJ ONZE CONTROLEVERKLARING OVER DE JAARREKENING 2018 VAN TIMBER AND BUILDING SUPPLIES HOLLAND N.V.

In aanvulling op wat is vermeld in onze controleverklaring hebben wij in deze bijlage onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening nader uiteengezet en toegelicht wat een controle inhoudt.

De verantwoordelijkheden van de accountant voor de controle van de jaarrekening

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel-kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze doelstelling is om een redelijke mate van zekerheid te verkrijgen dat de jaarrekening vrij van materiële afwijkingen als gevolg van fouten of fraude is.

Onze controle bestond onder andere uit:

- Het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een

afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing.

- Het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de vennootschap.
- Het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door de raad van bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan.
- Het vaststellen dat de door de raad van bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Ook op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de vennootschap haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een onderneming haar continuïteit niet langer kan handhaven.
- Het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen en het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen

Gegeven onze eindverantwoordelijkheid voor het oordeel zijn wij verantwoordelijk voor de aansturing van, het toezicht op en de uitvoering van de groepscontrole. In dit kader hebben wij de aard en omvang van de uit te voeren werkzaamheden voor de groepsonderdelen bepaald om te waarborgen dat we voldoende controlewerkzaamheden verrichten om in staat te zijn een oordeel te geven over de jaarrekening als geheel. Bepalend hierbij zijn de geografische structuur van de groep, de omvang en/of het risicoprofiel van de groepsonderdelen of de activiteiten, de bedrijfsprocessen en interne beheersingsmaatregelen en de bedrijfstak waarin de vennootschap opereert. Op grond hiervan hebben wij de groepsonderdelen geselecteerd waarbij een controle of beoordeling van de financiële informatie of specifieke posten noodzakelijk was.

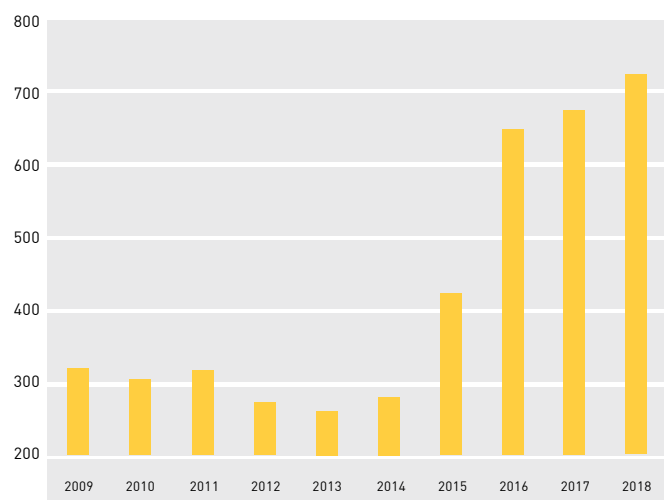
Wij communiceren met de raad van commissarissen onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

TIEN JAAR TIMBER AND BUILDING SUPPLIES HOLLAND N.V.

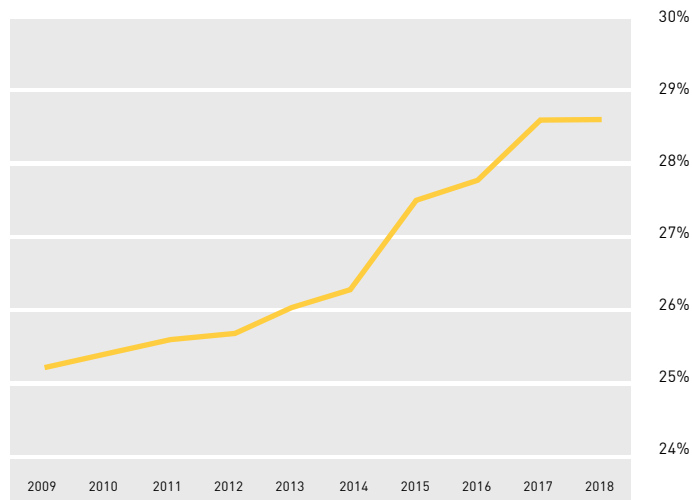
Resultaten (x € mln.)	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Netto-omzet	329,5	303,7	318,7	277,9	263,8	284,8	421,6	649,6	675,1	719,9
Bruto-omzetresultaat	83,0	77,0	81,6	71,5	68,6	76,0	115,8	180,8	193,0	205,7
Netto-omzetresultaat exclusief bijzondere posten	-3,3	-1,3	5,1	0,1	2,5	8,2	24,5	39,5	43,5	49,5
Netto-omzetresultaat	-13,7	-1,3	5,6	-1,3	2,3	9,2	22,5	41,1	46,4	45,7
Balans (x € mln.)										
Geïnvesteed vermogen	141,7	147,2	124,2	126,1	114,0	126,7	248,0	243,5	257,7	261,7
Ratio's										
Bruto-omzetresultaat in % van de netto-omzet	25,2%	25,4%	25,6%	25,7%	26,0%	26,7%	27,5%	27,8%	28,6%	28,6%
Netto-omzetresultaat exclusief bijzondere posten in % van de netto-omzet	-1,0%	-0,4%	1,6%	0,0%	0,9%	2,9%	5,8%	6,1%	6,4%	6,9%
Netto-omzetresultaat in % van de netto-omzet	-4,2%	-0,4%	1,8%	-0,5%	0,9%	3,2%	5,3%	6,3%	6,9%	6,4%
Rendement op het geïnvesteed vermogen exclusief bijzondere posten	-2,3%	-0,9%	4,1%	0,1%	2,2%	6,4%	9,9%	16,2%	16,9%	18,9%
Rendement op het geïnvesteed vermogen inclusief bijzondere posten	-9,7%	-0,9%	4,5%	-1,0%	2,0%	7,3%	9,1%	16,9%	18,0%	17,5%

TIEN JAAR TIMBER AND BUILDING SUPPLIES HOLLAND N.V.

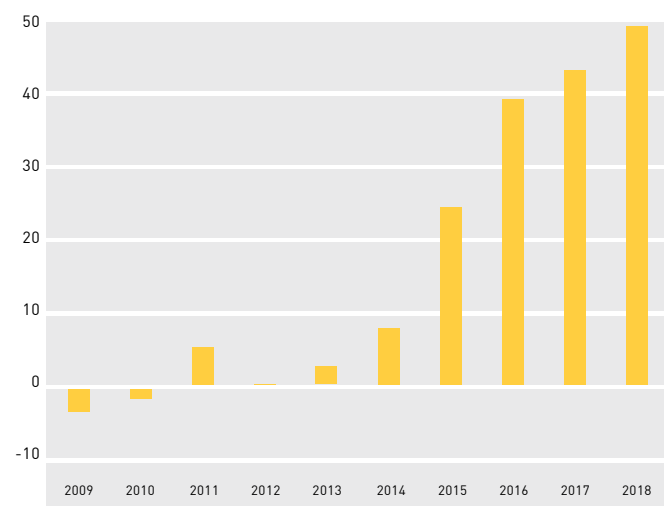
NETTO-OMZET

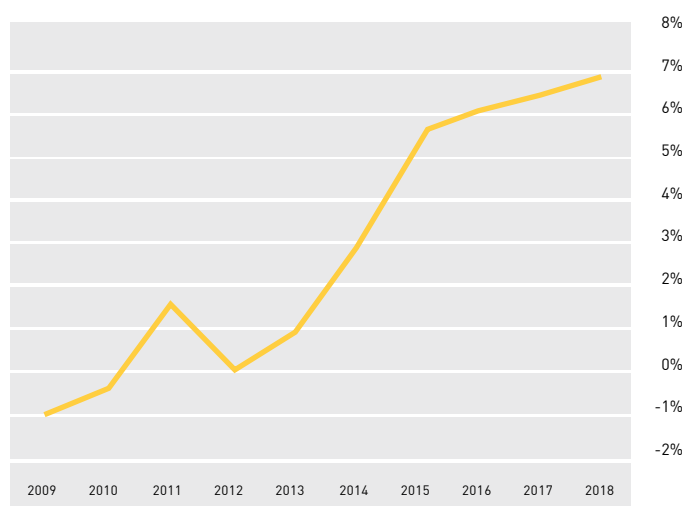
BRUTO-OMZETRESULTAAT IN % VAN DE OMZET

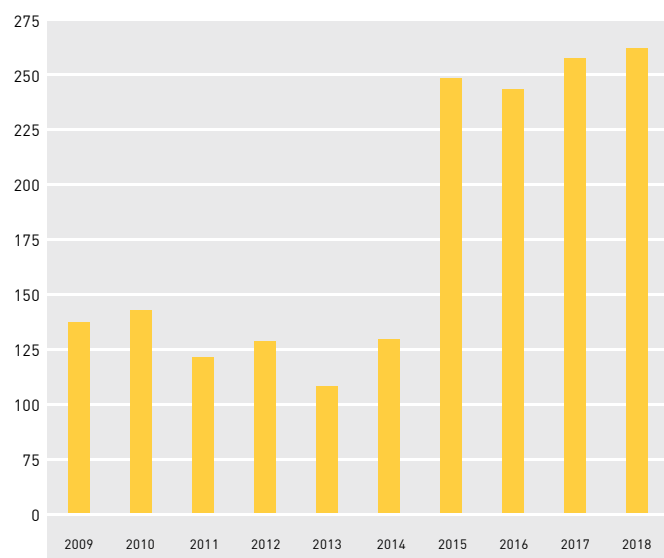
NETTO-OMZETRESULTAAT EXCLUSIEF BIJZONDERE POSTEN

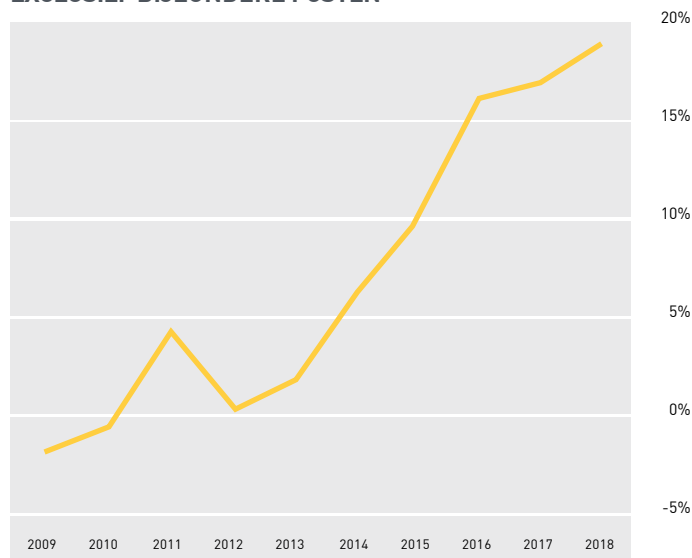
NETTO-OMZETRESULTAAT EXCLUSIEF BIJZONDERE POSTEN IN % VAN DE NETTO-OMZET

GEÏNVESTEERD VERMOGEN

RENDEMENT OP HET GEÏNVESTEERD VERMOGEN EXCLUSIEF BIJZONDERE POSTEN

ONZE BEDRIJVEN

TABS Holland N.V.

Centrale afdelingen Zaandam	Symon Spiersweg 17	1506 RZ	Zaandam	075-6536262
Centrale afdelingen Utrecht	Atoomweg 300	3542 AB	Utrecht	030-2346347

PontMeyer

PontMeyer Alkmaar	Prof. Van der Waalsstraat 11	1821 BT	Alkmaar	072-5116675
PontMeyer Almere	Klapbrugweg 2	1332 AK	Almere	036-5328092
PontMeyer Amersfoort	Nijverheidsweg Noord 81a	3812 PL	Amersfoort	033-4622314
PontMeyer Amsterdam	Rigakade 28-30	1013 BC	Amsterdam	020-6827005
PontMeyer Amsterdam Centrum	Zeeburgerpad 23-25	1018 AH	Amsterdam	020-6650416
PontMeyer Amsterdam Zuid Oost	Van der Madeweg 16a+b	1099 BT	Amsterdam	020-5926600
PontMeyer Arnhem	Orteliusstraat 2	6827 DD	Arnhem	026-3629222
PontMeyer Beverwijk	Nieuwekade 13	1948 NJ	Beverwijk	0251-229158
PontMeyer Breda	Veldsteen 11 (Industrienr. 1011)	4815 PK	Breda	076-5789500
PontMeyer Brielle	Seggelant Zuid 9	3237 ME	Brielle	0181-412400
PontMeyer Den Bosch	Zandzuigerstraat 21-22	5222 AH	Den Bosch	073-6415800
PontMeyer Den Haag	Mercuriusweg 40	2516 AW	Den Haag	070-3838700
PontMeyer Den Helder	Pastoor Koopmanweg 25	1784 NX	Den Helder	0223-673370
PontMeyer Deventer	St. Olafstraat 7	7418 CG	Deventer	0570-623960
PontMeyer Doetinchem	Gildenstraat 10	7005 BC	Doetinchem	0314-323022
PontMeyer Dordrecht	Nijverheidstraat 55	3316AP	Dordrecht	078-6147911
PontMeyer Drachten	De Gaffel 44	9206 AW	Drachten	0512-522000
PontMeyer Eindhoven	Ekkersrijt 7202	5692 HE	Son	0499-477144
PontMeyer Eindhoven De Hurk	Lodewijkstraat 16	5652 AC	Eindhoven	040-3689290
PontMeyer Emmeloord	Verlengde Gildenweg 13	8304 BK	Emmeloord	0527-616951
PontMeyer Gorinchem	Timorstraat 5	4202 MA	Gorinchem	0183-633522
PontMeyer Groningen	Beckerweg 5	9731 AW	Groningen	050-5470333
PontMeyer Heemstede	Nijverheidsweg 14	2102 LL	Heemstede	023-5290277
PontMeyer Heerenveen	Kûper 3	8447 GK	Heerenveen	0513-657777
PontMeyer Hilversum	Vreelandseweg 2-8	1216 CG	Hilversum	035-6241652
PontMeyer Hoorn	Protonweg 17	1627 LD	Hoorn	0229-212725
PontMeyer Huizen	Energieweg 22	1271 ED	Huizen	035-5254714
PontMeyer Limburg	Horselstraat 2a	6361 HC	Nuth	045-5249777
PontMeyer Loosduinseweg	Loosduinseweg 633	2571 AK	Den Haag	070-3645830
PontMeyer Middelburg	Fagotweg 4a	4337 RC	Middelburg	0118-624442
PontMeyer Nijmegen	Industrieweg 48	6541 TW	Nijmegen	024-3743350
PontMeyer Oud-Beijerland	Edisonstraat 17	3261 LD	Oud-Beijerland	0186-651722
PontMeyer Oudkarspel	Dorpsstraat 818	1724 NT	Oudkarspel	0226-319700
PontMeyer Raalte	Tjalkstraat 15	8102 HG	Raalte	0572-351326
PontMeyer Roosendaal	Borchwerf 11	4704 RG	Roosendaal	0165-536161
PontMeyer Rotterdam	Bovenstraat 224	3077 BK	Rotterdam	010-4970222
PontMeyer Rotterdam Noord	Varesweg 20	3047 AV	Rotterdam	010-2382777
PontMeyer Sneek	Schoenmakersstraat 11	8601 WC	Sneek	0515-431631
PontMeyer Steenbergen	Graaf Hendrikstraat 2	4651 TB	Steenbergen	0167-563850
PontMeyer Tilburg	Orionstraat 20	5015 BR	Tilburg	013-4620200
PontMeyer Utrecht	Fermiweg 95	3542 CB	Utrecht	030-2470111
PontMeyer Westland	Mercuriusplein 1	2685 LP	Poeldijk	0174-243666
PontMeyer Winschoten	Oliemolenweg 4	9672 AZ	Winschoten	0597-412470
PontMeyer Winterswijk	Handelscentrum 4	7102 AL	Winterswijk	0543-520020
PontMeyer Wormerveer	Industrieweg 3	1521 NA	Wormerveer	075-6283953
PontMeyer Zaandam	Symon Spiersweg 15	1506 RZ	Zaandam	075-6123210
PontMeyer Zoetermeer	Radonstraat 290	2718 TB	Zoetermeer	079-3439723
PontMeyer Zwaag	De Factorij 23	1689 AK	Zwaag	0229-212300

Jongeneel

Jongeneel Alkmaar	Laanenderweg 29	1812 PW	Alkmaar	072-5410541
Jongeneel Alphen a/d Rijn	Hoorn 236	2404 HK	Alphen a/d Rijn	0172-430511
Jongeneel Amsterdam	Rigakade 8	1013 BC	Amsterdam	020-6285805

Jongeneel Apeldoorn	Noorderlaan 15	7322 AB	Apeldoorn	055-3682800
Jongeneel Arnhem	Simon Stevinweg 41	6827 BS	Arnhem	026-3629021
Jongeneel Assen	Wiltonstraat 2	9403 AV	Assen	0592-338555
Jongeneel Bergen op Zoom	Kade 2	4612 PM	Bergen op Zoom	0164-265936
Jongeneel Binckhorst	Poolsterstraat 30	2516 BN	Den Haag	070-3399511
Jongeneel Breda	Konijnenberg 72	4825 BD	Breda	076-5879287
Jongeneel Coevorden	Krimweg 24	7741 KJ	Coevorden	0524-517722
Jongeneel Den Bosch	Daviottenweg 19-21	5222 BH	Den Bosch	073-6123201
Jongeneel Den Haag De Werf	De Werf 7f	2544 EH	Den Haag	070-3754556
Jongeneel Den Helder	Pastoor Koopmanweg 4	1784 NX	Den Helder	0223-661730
Jongeneel Deventer	Duurstedeweg 2	7418 CK	Deventer	0570-500600
Jongeneel Dordrecht	Wieldrechtseweg 36	3316 BG	Dordrecht	078-6182755
Jongeneel Eindhoven	Dirk Boutslaan 18	5613 LH	Eindhoven	040-2115090
Jongeneel Enschede	Hendrik ter Kuilestraat 180	7547 BE	Enschede	053-4802222
Jongeneel Groningen	Kopenhagenstraat 4	9723 BB	Groningen	050-3192888
Jongeneel Haarlem	Pijlsaan 34	2014 TN	Haarlem	023-5183444
Jongeneel Hengelo	Stroweg 1	7552 BG	Hengelo	074-2919065
Jongeneel Leiden	J.C. de Rijpstraat 7	2315 WE	Leiden	071-5226151
Jongeneel Lichtenvoorde	Galileistraat 21	7131 PE	Lichtenvoorde	0544-372252
Jongeneel Maastricht	Klipperweg 18	6222 PC	Maastricht	043-6018170
Jongeneel Nijmegen	Bedrijfsweg 18	6541 DC	Nijmegen	024-3772017
Jongeneel Oss	Rijnstraat 12	5347 KL	Oss	0412-648755
Jongeneel Poeldijk	Slachthuisgade 7	2685 LN	Poeldijk	0174-241900
Jongeneel Roermond	Konstruktieweg 5	6045 JD	Roermond	0475-340040
Jongeneel Rotterdam	Bijlstraat 9	3087 AA	Rotterdam	010-2833636
Jongeneel Schiedam	Fortunaweg 21	3113 AN	Schiedam	010-2040506
Jongeneel Sittard	Handelsstraat 8-10	6135 KL	Sittard	046-4515544
Jongeneel Sneek	Van Giffenstraat 1	8601 EX	Sneek	0515-412888
Jongeneel Spankeren	Ysselstein 1	6956 AZ	Spankeren	0313-414317
Jongeneel Steenwijk	Dolderweg 3a	8331 LL	Steenwijk	0521-512188
Jongeneel Terneuzen	Koegorsstraat 32	4538 PK	Terneuzen	0115-613655
Jongeneel Tiel	Wattstraat 10	4004 JS	Tiel	0344-613957
Jongeneel Tilburg	Lovense Kanaaldijk 86	5015 AK	Tilburg	013-5434680
Jongeneel Utrecht Het Houten Hart	Ontariodreef 18	3565 BD	Utrecht	030-2330930
Jongeneel Utrecht Lage Weide	Uraniumweg 1	3542 AK	Utrecht	030-2489797
Jongeneel Venlo	Wattstraat 3	5928 PB	Venlo	077-3241080
Jongeneel Woerden	Pijpenmakersweg 2	3449 JE	Woerden	0348-412032
Jongeneel Zaandam	Rijshoutweg 2	1505 HL	Zaandam	075-6126040
Jongeneel Zwaagdijk	Appelmarkt 17	1681 PE	Zwaagdijk-Oost	0228-512177
Jongeneel Zwolle	Marsweg 49	8013 PE	Zwolle	038-4671777

Groothandels

Centrop Houtimport	Symon Spiersweg 19	1506 RZ	Zaandam	075-6819999
Trima	Symon Spiersweg 17	1506 RZ	Zaandam	075-6559999
Houthandel Van Dam	Stationsweg 12	3981 AC	Bunnik	030-6563614
Heuvelman Hout Ouderkerk	IJsseldijk-Noord 172	2935 BM	Ouderkerk a/d IJssel	0180-688688
Heuvelman Hout Geldrop	Spaarpot 135	5667 KW	Geldrop	040-2867544
RET Bouwproducten	Cartesiusweg 127a	3534 BC	Utrecht	030-2455555
Hillegersbergsche Gevelproducten	Vlierbaan 15	2908 LR	Capelle a/d IJssel	010-4621899
Astrimex Utrecht	Cartesiusweg 127a	3534 BC	Utrecht	030-2635888
Astrimex Leek	Kalkoven 4	9351 NP	Leek	0594-552323
Astrimex Eindhoven	Dirk Boutslaan 18	5613 LH	Eindhoven	040-2115090
Astrimex België	Hagelberg 1	2250	Olen - België	+32-14741990

Bewerkingen

Trespont	Symon Spiersweg 19	1506 RZ	Zaandam	075-6126835
De Twee Gebroeders	Symon Spiersweg 19	1506 RZ	Zaandam	075-6179651
Platerij	Uraniumweg 1	3542 AK	Utrecht	030-2412624

Timber and Building
Supplies Holland N.V.
Postbus 2073
1500 GB Zaandam
Tel. 075 - 653 62 62
info@tabsholland.nl
www.tabsholland.nl